

bb 58./az elnöki tanács,,/ 4.folyt./s

- nagyon örülök, hogy itt folytatott megbeszéléseink eredményesek voltak a két országot kölcsönösen érdeklő kérdésekben és a nemzetközi kérdésekben egyaránt. meg kell állapítanom, hogy ezekben a kérdésekben egyetértés uralkodott közöttünk. annak is nagyon örülünk, hogy a gazdasági, a kulturális és egyéb vonalon történő együttműködés tekintetében is gyorsan megértettük egymást és olyan megállapodás születik tárgyalásaink eredményeként, amely a két ország ügyét szolgálja. a magyar népnek, az ország vezetőinek sok sikert kívánok a szocializmus építésében.

-emelem poharam dobi elvtárs, kádár elvtárs egészségére, kedves elvtársak, elvtársnők, hölgyeim, uraim, az önök egészségére!/ nagy taps./

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le./mti /

22.11/s

2214

2000

- 42 -

Véje

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Béni utca 6. Telefon: 100 400, 860 000

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. szeptember 15.

bb 1. a budapesti nőtanács kezdeményezésére operabarát- mozgalom indul

fe/sk/s zs

1964. szeptember 15.

a budapesti nőtanács érdekes kezdeményezéssel gazdagítja az őszi-téli idény kulturális programját: operabarát-mozgalmat hirdet, hogy mind szélesebb körben terjessze a zenei műveltséget, s tovább gyarapítsa az operaszerzők és operalátogatók táborát.

a mozgalom keretében a néphadsereg központi klubjában színvonalas előadássorozatot rendeznek. az érdeklődők megismerkedhetnek az idén 80. évét ünneplő operaház történetével, előadásokat hallhatnak erkel és verdi életművéről. színházi szakemberek tartanak ismertetőt az operarendezés művészetéről, valamint a modern dráma és a modern zene kapcsolatáról. külföldön vendégszerepelt énekes és táncos szólisták élménybeszámolókat tartanak. ezenkívül az operabarátok részvételével látogatást is szerveznek az operaházba.

a budapesti nőtanács külön kiadványban teszi közzé az opera-barát mozgalom programját és ehhez tíz-tíz szelvényt is mellékel, amely 10 százalékos kedvezményt biztosít a dalszínházak előadásaira.

farsangkor a tervek szerint megrendezik az operabarátok jelmezbálját, amelyen az opera-irodalom legismertebb alakjai „kosztümben” adnak találkozót, s a „legélethűbbet” díjjal jutalmazzák majd.

az operabarátok mozgalmanak 30 tagu védnökségében kulturális és művészeti életünk ismert képviselői foglalnak helyet./mti /

.-

-1-

bb 2. botanikus kert a kórházban

vid/ká/s bs

1964. szeptember 15.

a szegedi 11. számú kórházban egy kis botanikus kertet telepítettek, ahol most sorra nyílnak a délszaki növények, szemet gyönyörködtező látványt nyújt egy pirosba öltözött canna indica virágágy, amely fölül abessziniai banánfák magasodnak, az egyikben már fejlődnek az apró, fűtszerűen elhelyezkedő termések, az üvegházban egy 20 éves filodendron virágzik, tenyérynél nagyságu szírom védi a kukorica csőhöz hasonló termést, ugyancsak kibontotta rózsához hasonló égő piros szirmait a kényes dél-ázsiai hibiscus és az érdekes kuszónövény a passiflora, magyar nevén gotgotavirág. /mti /

--

bb 3. ősbemutatóval nyitja az új évadot a katona józsef színház - „a bolond lány”, premierjére készülnek a madách kamarában

i s/tm/s sr

1964. szeptember 15.

a katona józsef színházban már a múlt évad végén megkezdődtek majakovszkij „gőzfürdő”, című szatirájának próbái, ezekben a napokban már az utolsó „simításokat”, végzik a darabon, a színészek jelmezekben és díszletek között próbálnak a színpadon.

az előadást both béla rendezi, a főbb szerepeket pápay erzsi, zolnay zsuzsa, ungvári lászló, tompa sándor és sztankay istván alakítja, a színmű díszleteit bakó józsef, a jelmezeket laczkovics piroska tervezte, a zenét hidas frigyos szerezte.

majakovszkij kétrészes szatiráját szeptember 18-án mutatják be, ezzel az ősbemutatóval nyitja meg új évadját a katona józsef színház.

ugyancsak felépítették már marcel achard „a bolond lány”, című színművének díszleteit a madách kamara színházban, egri istván rendező vezetésével a darab utolsó próbáit tartják, a címszerepben mutatkozik be a nemzeti színháztól átszerződött domján edit, ezen az előadáson lép fel először a madách kamara színházban garas dezső is, aki szintén a nemzeti színháztól szerződött át, s „a bolond lány”, -ban kettős szerepben mutatkozik be. /folyt. köv. /-

-2-

le

bb 3./ ősbemutatóval nyitja.../ 1. folyt./s

a madách kamara színházban is szeptember 18-án tartják a bemutatót, ez a két premier az új évad első két bemutatója a fővárosban. /mti /

--

bb 4. megkezdődött a szarvasbögés a bükki vadrezervátumokban

vid/ká/sk/s bs

1964. szeptember 15.

a bükk hegység vadregényes erdősegeiben, a répáshuta környéki őspüskösökben, valamint a szercepusztai vadrezervátumban megkezdődött a szarvasbögés, az idén a szokottnál csaknem két héttel korábban szólaltak meg az „erdei orgonák”, a hűvös, párás hajnalok közelebb hozták a nagy vadászesemény kezdetét.

a szarvasbögés idején kilenc ökrát lönek ki., köztük két kapitális agancsot, a szarvasbikákon kívül több muflont is elejtének, szépségigájú, öreg kosokat lönek majd ki a tarkó, valamint a dorongósi rész sziklás oldalain.

--

bb 5., színes könyvek, - gazdag képanyaggal, népszerű nyelven tudományos témákról - új sorozat a gondolat kiadónál

tf/tr/s sr

1964. szeptember 15.

„színes könyvek”, címmel új sorozatot indít az őszitől a gondolat kiadó. - a sorozat célja - mondotta tamaskó ödön, a kiadó propagandistája - az eddig nem olvasó retegekkel is megszerettetni a könyveket, s bevonni őket a művelődés, az önképzés e népszerű formájába.

- készülő kiadványaink érdekes tudományágak egy-egy nagyobb témakörét dolgozzák majd fel, mégpedig az adott ismeretanyag sokoldalú bemutatásával, a könyveket úgy szerkesztjük, hogy a magyarázó szövegrészeket végig gazdag, színes képanyaggal illusztráljuk, érdemes megemlíteni, hogy tulajdonképpen a szöveg- és képrész külön-külön és együttesen is összefüggő egészet alkot, az illusztrációk, felvételek a különféle tudományágak legalapvetőbb és legvonzóbb tudnivalóival, fejezeteivel ismertetik meg a könyvekkel most barátkozó olvasókat. /folyt. köv. /

-3-

le

bb 5./, színes könyvek, .../ 1. folyt./s

a sorozat köteteit mintegy 200 oldalasra tervezik, áruk körülbelül 14-18 forint között lesz. az első kiadvány előreláthatólag novemberben lát napvilágot „színes atomfizika” címmel. a szerző öveges józsef, az illusztrációkat molnár ottó grafikusművész készíti. még a tél folyamán - valószínűleg már a karácsonyi könyvvásárra további kötetek jelennek meg kontra györgy és köpeczi boóczi istván szerkesztésében „az emberi test képekben”, kulín györgy és kolozsvári györgy összeállításában „a világ-egyetem”, lukács ernőné, tarján rezsőné és szenes róbert közös feldolgozásában pedig „színes matematika”, címmel adnak közre népszerű ismeretterjesztő művet./mti/

.-.

kk 6. naponta 15 vagon gyümölcs exportra a balatonboglári állami gazdaságból

vid/ká/s ds 1964. szeptember 15.

somogy megye legnagyobb szőlő- és gyümölcsstermelő mezőgazdasági üzemében, a balatonboglári állami gazdaságban az első tavaszi gyümölcs megjelenésétől szünet nélkül szüretelnek. a cseresznye, a meggy, a kajszli- és őszibarack után most teljes erővel a csemegeszőlőt és a szilvát szedik. naponta sokszáz mázsa szőlő és gyümölcs kerül a csomagolóba. a gazdaság fennállása óta most bonyolítja le a legnagyobb szőlő- és gyümölcs-exportot. naponta 15 vagonnal küldenek angliába, nyugat-németországba és csehszlovákiába, ezenfelül számottevő mennyiséget adnak a belföldi kereskedelem részére./mti/

.-.

-4-

bb 7. a budapesti kisz kezdeményezi: fiatal iparművészek készítsék el a kelenföldi lakótelep szintanulmányát - tervezzék korszerű butorokat az új lakásokhoz

1 d! /hné szb la

1964. szeptember 15.

az óbudai házgyár felett vállalt ifjusági védnökség első eredményei arról tanuskodnak, hogy becsülettel állják szavukat a fiatalok. közbenjárásukra megszűntek az anyagellátás nehézségei az úgynevezett c-csarnok építésénél. a kizsisták ugyanis betonacélt és más anyagokat, illetve elemeket kuttattak fel, s elérték, hogy a különböző gyáraik, illetve vállalatok ezeket soronkívül a kombinát rendelkezésére bocsássák. a c-csarnok a házgyár letke, ezen mulik, hogy időben kezdődik-e a termelés. a láng gépgyárban és a ganz-másvag-ban, kazán-ügyben, jártak az ifjusági szövetség képviselői. az eredmény: a késői megrendelés ellenére is időre elkészül a fontos berendezés, amely eredetileg nem szerepelt a programban. ezenkívül, ugyancsak a védnökség programjában, szombat-vasárnaponként átlag 40 ifju társadalmi munkás dolgozik az építkezésen. a budapesti kisz bizottság és az illetékes komoszol-szervezetek közötti megállapodás eredményeként a házgyár két leendő vezetője és a lakóterv tíz fiatal mérnöke a tervezettnél lényegesen előbb tanulmányozhatta a moszkvai, a leningrádi és a minszki tapasztalatokat.

a következő hónapokban újabb területtel gazdagodik az ifjusági védnökség. a budapesti kisz bizottság elhatározta, hogy felkéri az iparművészeti főiskola növendékeit: készítsék el a házgyár termékeiből épülő új kelenföldi lakótelep házainak szintanulmányát. a jelenlegi fővárosi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy nem mindig felel meg az esztétikai követelményeknek az új városrészek házainak összképe. ezenkívül azt is kezdeményezik, hogy készítsenek terveket olyan korszerű butorokra, amelyek nemcsak jól elférnek a lakásokban, hanem kényelmesek is. ha az új fotelek, nevedők, asztalok és elemkből összeállítható szekrények, illetve polcrendszerek tervvel jól sikerülnek, a kisz budapesti vezetői az iparfordulnak: kezdjék meg gyártásukat. a következő években ugyanígy is - a tervek szerint - az óbudaihoz hasonlóan több más házgyár kezd termelni hazánkban. /mti/

.-.

9. 10/- szb

-5-

bb 8. cirkuszi tigris „partnerül”, magyar lovat keresnek

vid tf/j-lm sr

1964. szeptember 15.

a hazánkban nagy sikerrel vendégszereplő holland cirkusz kiemelkedő műsorzáma Harry Belli idomár lovagló bengáliai tigrise. a produkcióban szereplő ló kezd kiöregedni, s most - a cirkusz magyarországi tartózkodása idején - az idomár magyar lovat keres a bengáliai tigris alá. Harry Belli eddig már felkereste többek között Báboltát és a Hortobágyot is, de még nem talált megfelelő „partner”, /mtk/

-. -

bb 9. új tervek Harkányfürdő fejlesztésére

1 sb/lk-lm bs

1964. szeptember 15.

az országos vízügyi főigazgatóság megbízásából a mélyépítési tervező vállalat két tanulmánytervet készített Harkányfürdő fejlesztéséről és gazdag hévízincsének hasznosításáról. azt tervezik, hogy korszerűsítéssel a szokásos évi 700 000 helyett 800 000 vendég fogadására készítik fel a fürdőt. a jelenlegi négy nyitott medence mellett új, szabadtéri gyógyvizes medence építését tervezik. a régi elavult kádfürdőt lebontásra ítélték, hogy a helyén kényelmes, modern fürdőépületet emeljenek.

a fejlesztési elgondolások legfontosabb javaslatáról azonban még nem határoztak. a tervezők és a Baranya megyei szakemberek azt indítványozták, hogy telepítsék Siklósra a Harkányi Reumakórházat, mert a betegeket zavarja a strand lármája. a kórház kitelepítésével viszont jelentősen emelkedik a beruházási költség, mert Siklóson új gyógyintézetet kell építeni és gondoskodni kell a hévíz odavezetéséről is. a vendégeknek eddig csak 10-15 százaléka utazott Harkányra, kifejezetten gyógykezelés céljából, tehát a fürdőzők túlnyomó része strandolni, pihenni, szórakozni akart. az országos vízügyi főigazgatóság meghívására széleskörű szakértői bizottság tárgyalta a fürdőfejlesztési tanulmányokat. többek között felkérték a megyei tanács képviselőit, hogy a fürdőfejlesztés programjának kiegészítéseként gondoskodjanak majd Harkány vendéglátóiparának bővítéséről, új szállodáról és camping építéséről. a kórház ügyében viszont a szakértői bizottság sem jutott végleges álláspontra. az országos vízügyi főigazgatóság és az egészségügyi minisztérium képviselői azonban még az év végéig döntenek a kórház sorsáról. /mti/

-. -

9.20/a

- 6 -

Mel

bb 10. magyar-jugoszláv együttműködés a Ljubljana-i hőerőmű építésében

1 sl/sk szb vg

1964. szeptember 15.

Ljubljana-ban 1965-ben nagyteljesítményű hőerőművet helyeznek üzembe, amely nemcsak villamosenergiát szolgáltat, hanem ellátja gőzzel a környező üzemeket, lakóházakat és középületeket. az erőmű berendezéseinek építésére magyar-jugoszláv együttműködés jött létre. a 32 megawattos turbinákat és generátorokat Jugoszláv üzemek gyártják, míg az óránként 185 tonna gőz termelésére alkalmas két óriás kazán a magyar hajó- és darugyárban, a tápvíz-előmelegítő az április 4. gépgyárban, a redukáló berendezés pedig a láng gépgyárban készül. a hazánkban készülő mintegy 2000 tonnányi berendezés első tételét ezen a héten indítják utnak. /mti/

-. -

bb 11. a magyar sütőipar és az automatikus kenyérgyártás

1 tz/tné szb ki

1964. szeptember 15.

többéves kutatásainak befejezése előtt áll a sütőipari kutató-intézet. munkája eredményeképpen most már elméletileg lehetségessé vált és gyakorlatilag is a küszöbön áll a „folytonos kenyértermelő vonalnak”, vagyis olyan gépsornak a munkába állítása, amely minden emberi beavatkozás nélkül végzi a kenyér elkészítéséhez szükséges összes műveleteket.

szerencsére ennek a hosszú gépláncnak nem minden szemét kellett itthon megtervezni, mert a legtöbb művelethez külföldi, vagy idegen mintára itthon készült berendezések is felhasználhatók. vannak azonban olyan műveletek is, amelyeknél mindenképpen figyelembe kell venni a hazai adottságokat, a magyaros ízlést, stb. a kutatóintézet természetesen az ilyen műveletekhez szükséges berendezéseket - az ugynevezett folytonos tészta készítő egységet, ezen belül a kovász-, só, liszt- és vízadagolót, valamint a dagasztót - tervezte meg. ezt az egész, meglehetősen bonyolult, mechanizmust egyetlen központi automata berendezés irányítja, amelyet szintén a kutatóintézet szakemberei szerkesztettek és tanítottak meg, feladatára. a jövőben ugyancsak nekik kell elkészíteniük az egész hosszú gépsort vezérlő automatikát is.

a kutatóintézet tervei alapján készült berendezések első példánya az egyik kispesti üzemben már hónapok óta gyártja a kifogástalan minőségű tésztát óránként 300 kilogramm kenyérhez. egyébként ezzel párhuzamosan beható kísérleteket végeznek a szovjetunióban készült, ugynevezett Rabinovics-féle tészta készítővel is. az eredmény alapján döntenek majd el, hogy hazánkban melyik megoldást célszerű általánosan elterjeszteni.

az intézet kutatói ezenkívül ndk-beli kollégáikkal együttműködve dolgoznak egy „fehértermékeket”, vagyis péksüteményeket gyártó gépsoron is. itt azonban még nem sikerült megtalálni a megoldást a kifli, a császárszemle és a fonott mákos gépi uton való kiformalására. /mti/

-. -

9.25/a

- 7 -

bb 15. központosítják az ipari szerelvények gyártását - több mint 300 millió forint értékű szelap, tolozár és csap fogy évente

1 sl/tr szb ki

1964. szeptember 15.

a gáz-és olajcsőhálózat kiépítésével, a vegyi- és élelmiszeripari gépgyártás fejlődésével hazánkban is a legkeresettebb cikkek közé kerültek a különféle tolozárak, szelepek, csapok és egyéb ipari szerelvények. magyarországon évente több mint 300 millió forint értékű ipari szerelvényt használnak fel. a nagy igény ellenére sajnos eddig egyetlen gyárunk sem tudott berendezkedni a szerelvények nagysorozatú, korszerű gyártására. jelenleg 19 vállalat foglalkozik a szerelvények előállításával. a széttagoltság miatt a termelést eddig nem tudták lényegesen növelni, s évente több mint 80 millió forint értékű importra szorulunk.

külföldön jóval előbbre tartanak. az ndk-ban például tízszer, csehszlovákiában pedig nyolcszor annyi ipari szerelvény készül évente, mint nálunk. ezt az eredményt a termelés nagymérvű koncentrációjával érték el. most hazánkban is központosítják az ipari szerelvénygyártást. ez év elején több kis üzem összevonásával létrehozták az ipari szerelvény és gépgyártást, a szerelvények 50 százalékát ez az összevont üzem állítja elő. a következő években bővítik a gyártást, hogy minél több kisüzemből ideteleplethessék az ipari szerelvények gyártását. néhány párhuzamos munka összevonása máris folyamatban van, ehhez most készülnek a magyar szabványügyi hivatalban az egységes szabványok. a következő években beruházásokat is kap az ipari szerelvény- és gépgyártás, de a vállalat egymagában a jövőben sem tudja teljes egészében kielégíteni az igényeket. ezért az április 4. gépgyártás, a mosonmagyaróvári fémszerelvény gyártás és a gábor áron vasöntőde- és gépgyártás is berendezkedik az ipari szerelvények egyre nagymérvű gyártására. néhány év múlva már ebben a négy üzemben készül a szerelvényeknek mintegy 90 százaléka. a koncentráció lehetővé teszi a nagysorozatú gyártást, a termelékenység 15-20 százalékos növelését. /mti/

bb 17. óriás bagger az ózdi kohászati üzemekben

vid lk szb ki

1964. szeptember 16.

az ózdi kohászati üzemek nagy mennyiségben felhalmozódott kohósalak elszállításának meggyorsítására nagyteljesítményű baggert szerzett be csehszlovákiából. a tizenhárom méter gémkinyúlású, elektromos meghajtású óriásgép markolójával egyszerre 2,5 köbméter anyagot szed fel, s óránként tíz vagonra rak meg. a gép próbáztatását csehszlovák szakember irányításával megkezdték. a kohósalakot az utak építéséhez alapanyagként használják. ebben az évben százezer tonnát akarnak szállítani a felhasználónak. /mti/

9.45/a

- 8 -

bb 12. készítik a demizsonokat a tokaj környéki háziiparosok

vid ká/sk-lm bs

1964. szeptember 15.

a tokaj környéki falvak lakosságának jó jövedelemet nyújt a tiszapart vadonélő növénye: a fiúz és a gyékény. a tokaji háziipari szövetkezet tagjai a fűzfavesszőkből a kosarakon kívül izléeses és kényelmes használati tárgyakat, asztalokat, székeket, virágállványokat, sőt kanapékat is készítenek. az ügyeskezü kosárfonók évente tíz vagon zöld és ezer mázsa hántolt fűzfavesszőt használnak fel. ebből a mennyiségből - többek között 1500 asztalt, ezer fotelt, 1200 virágtartó állványt és 90 000 virágkosarat készítenek. most a szüret előtt a legtöbb megrendelést a hegyaljai szőlősgazdáktól kapják. a szövetkezet tagjai az idén összesen 100 000 liter ürtartalmu üveget fognak be demizsonnak. /mti/

bb 13. érdekes munkásmozgalmi dokumentok a szegedi móra ferenc muzeumban

vid j-lm sr

1964. szeptember 15.

a közelmúltban több mint száz érdekes munkásmozgalmi dokumentum került a szegedi móra ferenc muzeumba. legtöbbjét régi szakszervezeti tagok, 1919-es vörös katonák ajándékozták az intézménynek. így került a kutatók birtokába az első szegedi munkás szabadiskola 1905-1906-os programja, amelynek tanulsága szerint a legtöbb előadás megtartására az akkori szociáldemokrata párt szegedi vezetői vállalkoztak. a muzeum érdekes fényképeket, plakátokat kapott a századforduló utáni időszak munkás kulturális csoportjainak tevékenységéről is. a magyar tanácsköztársaság idejéből való dokumentumok között különösen érdekesek azok a fényképek, amelyek a hódmezővásárhelyre bevonuló vörös osztagokról és a szegedet megszálló francia intervenció csapatakról készültek. előkerült számuely tibornak egyik, szolnokon kiadott napiparancsa a vörös hadsereghez. /mti/

bb 16. megkezdtek a m ajoranna feldolgozását baján

vid lk-lm ki

1964. szeptember 15.

a gyógynövénygyűjtő vállalat bajai telepén megkezdtek a majoranna feldolgozását. a majoranna lombot pelyvává zúzzák, törmelékéből pedig olajat készítenek. a fűszernövény nagyrészt exportra szállítják. a nyugati államokban az ételek ízesítésére különösen kedvelt a tömény majoranna olaj. /mti/

9.50/a

- 9 -

bb 19. ötmillió pórén szárad a szabolcsi dohány

vid ká/sk szb bs

1964. szeptember 15.

szabolcsban jó termést takarítanak be a dohánytermelő szövetkezetek. előreláthatóan elérik a nyolc mázsás átlagot, bár a növény nem olyan magas, mint az elmúlt években, s a levelek vékonyabbak a szokottnál. viszont illatosabbak és színesebbek. a kiváló minőségű szabolcsi dohányt tíz és félezer holdról már be is takarították. a dohánytörésnél jelenleg csaknem huszezer termelőszövetkezeti tag dolgozik, a letört leveleket pedig ötezer fogat hordja a tároló színekhez. eddig több mint ötmillió szárító pórera fűték fel az illatos leveleket. /mti/

--

bb 21. tizenhat tantermes új iskola épül orosházán

vid tf/j szb sr

1964. szeptember 15.

jövőre a régi, 2-es számú általános iskola helyén. az előregedett épület lebontásánál a szülők és a diákok százai segédkeztek - több ezer társadalmi munkaórát dolgoztak. /mti/

--

bb 22. a legvízveszélyesebb oroszlanói aknában is alkalmazzák a tatabányai riasztási módszert

vid lk szb ki

1964. szeptember 15.

oroszlány két legvízveszélyesebb bányájában, a 19-es és a 20-as aknában átvették azt az új riasztási módszert, amelyet cseh-szlovák tapasztalatok alapján a tatabányai bányákban alkalmaznak. rendkívül bűzös, átható vegyi anyagot juttatnak veszély esetén a sűrített levegő-hálózatba és így néhány percen belül a legtávolabbi munkahelyeken is figyelmeztetni tudják a bányászokat. az újítás előnye nemcsak az, hogy biztonságos és gyors, hanem olcsó is. mindössze egy acélgömbre van szükség, ezt szerelik a sűrített levegőhálózatba. ebben tartják, zárt fiolában, a riasztó folyadékot. /mti/

--

10.10/a

- 10 -

mti

bb 14. idegenvezetést tanulnak a soproni széchenyi gimnázium növendékei

vid j-lm sr

1964. szeptember 15.

sopron sajátossága, a város egyre növekvő idegenforgalma adta az ötletet ahhoz, hogy a széchenyi gimnáziumban az idén bevezessék az idegennyelvű idegenforgalmi képzést. az iskola 31 hallgatója heti hét órában tanulja az orosz nyelv mellett a német, illetve az angol nyelvet, további három órán át az idegen nyelv idegenforgalmi kifejezéseivel ismerkednek, két órában pedig idegenvezetést tanulnak. a jövő államilag képesített idegenvezetői a négy év során a rendes középiskolai tantárgyak mellett még az idegenvezetéshez szükséges tájismeretet, építészeti stílusismeretet, beszédtechnikát, művészettörténetet is tanulnak és egyebek között megismerkednek a nevezetesebb történelmi eseményekkel. az idegenforgalmi szakmunkástanulók négy év után minősítő vizsgát tesznek, s utána mint idegenvezetők vagy adminisztrátorok helyezkedhetnek el az idegenforgalmi hivatalnál. az idegenvezetést tanuló fiatalok képzéséhez a soproni idegenforgalmi hivatal is segítséget nyújt. /mti/

--

bb 18. gazdag rizsaratás a körösök vidékén

vi ká/sk-lm bs

1964. szeptember 15.

a körös vidék nagy rizstermesztő gazdaságaiban: a körösi állami gazdaságban és a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet kárai kerületében már aratják a rizst. a két gazdaság rizstábláin ezren vágják kiskaszával és sárlóval a bőtermő fajtákat. mindkét helyen üvegesszemű, szép vetőmagot takarítanak be, holdanként 18-20 mázsát. a körösök vidékén a szarvasi nemesítési kárai rizsfajták bizonyultak a legjobbnak: négy-öt mázsával nagyobb termést adnak, mint eddig legjobban bevált fajták. a szarvasi rizsfajták emellett ellenállnak a betegségnek, nem peregnek, jól csépelhetők. /mti/

--

bb 20. szovjet-belorusz napok nógrádban

vid tf/j-lm sr

1964. szeptember 15.

a magyar-szovjet baráti társaság nógrád megyei szervezete és a tit megyei elnöksége - a belorusz szovjet szocialista köztársaság gazdasági, tudományos, kulturális és művészeti eredményeit bemutató - szovjet-belorusz napokat rendez salgótarjánban szeptember 22-től 28-ig. /mti/

--

10.20/a

- 11 - *mti*

bb 24. megkészszerzte a burgonya termés hozamot a molibdén trágázás

vied ká/sk szb bs

1964. szeptember 15.

a különböző ritka elemekből a növényi szervezet csak alig ki-mutatható mennyiséget tartalmaz, de hiányuk azonnal megmutatkozik. az egyes mikroelemek hiánya terméscsökkenést, ökonomiai leromlást okoz. a ritka, de igen fontos elemek közé tartozik a molibdén is, amely elsősorban a somogyi kilugozott talajokból hiányzik. dr. nyéki jénő egyetemi docens, a keszthelyi agrártudományi főiskola munkatársa molibdén szuperfoszfát trágázással próbálkozott a homokszentgyörgyi termelőszövetkezetben. az eredmény meglepő volt. az üzemi kísérletekben a burgonya a molibdén hatására megkészszerzte hozamát és szebb gumókat nevelt, mint a kontroll parcellán. a kutató szerint az egyre fokozódó műtrágya használat során nagy jelentősége lesz a molibdénrel dúsított műtrágyának, s ezért ki-dolgozza nagyüzemi alkalmazásának módszerét. /mti/

--

bb 25. 300 tanyai általános iskolás-uj kollégiumokban

vld j szb sr

1964. szeptember 15.

az oktatási év kezdetén 300 gyermek költözött be a közép-tisza vidék nagy kiterjedésű tanyavilágából szolnok megye tanyai kollégiumaiba. kisújszálláson, karcagon, öcsödön, jászkeséren és besenyőszögön összesen több mint négy és félmillió forintos költséggel teremtették meg az eddig naponta bejáró gyermekek kényelmes elhelyezését. a legnagyobb tanyai diákotthon a nagykunság központjában, karcagon nyitotta meg kapuit. a modern, kétemeletes kollégium a községfejlesztési alapból, valamint állami támogatással és jelentős társadalmi munkával épült.

öcsödön 45 tanyai gyermek költözött be a régi szülőotthonból átalakított kollégiumba. a megye harmadik falusi diákotthonában is kényelmes otthont, teljes ellátást biztosítanak az egész héten bent lakó gyermekeknek. az ősszel törökszentmiklóson és jász-árokszálláson újabb tanyai kollégium kerül átadásra, amelyekben további 70 gyermek elhelyezésére nyílik lehetőség. a diákotthon-hálózat kialakulásával mintegy 8000 kilométer gyaloglástól mentesülnek a tanyai gyermekek. /mti/

--

10.25/a

-- 12 --

M

bb 23. újabb szabolcsi kisipari szövetkezet kapcsolódott be az exporttermelésbe

vid lk-lm ki

1964. szeptember 15.

a nyíregyházi vegyesszerelő szakipari ktsz a napokban megkötött szerződés szerint az év végéig 1,5 millió forint értékű fénycsőtestet készít a mongol népköztársaságnak. ezzel újabb szabolcsi kisipari termelőszövetkezet kapcsolódott be exportárú termelésébe. a nyíregyházi, a vencsellői és a nagykállói cipész ktsz együttesen mintegy kilencvenezer pár férfi és női, illetve sportcipőt készít az idén külföldi rendelésre. /mti/

--

bb 26. tudományos mérőműszerek a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság területén

vid lk-lm ki

1964. szeptember 15.

a több ezer négyzetkilométer területen működő középtiszavidéki vízügyi igazgatóság - csaknem kétmillió forint értékben - tudományos mérőműszereket, vizállásregisztráló berendezéseket, vízhozamellenőrző készülékeket szerelt fel az idén. a fővezetésű öntözőcsatornáknak elhelyezett vízhozammérő automatikusan mutatja, mennyi vizet emeltek ki a tiszából és mennyit juttattak a termelőszövetkezetek földjeire. a mirhó térségében levő, csaknem száz négyzetkilométer kiterjedésű kísérleti belvizterületen műszerekkel mérik a belvízhozamot, a párolgást, a talaj vízáteresztő képességét. a téli időszakra a történelmi gátörtelepet és a kiskörei csatornaörtelepet hószűrőmérővel látták el. a szovjet gyártmányú készülék megállapítja a téli csapadék sűrűségét és abból következtetni tudnak arra, hogy a hórétegből olvadáskor mennyi víz várható. a jövő évben újabb hazai és külföldi műszereket szerelnek fel. /mti/

--

bb 27. egészségesen fejlődik, gyorsan érik a szőlő, várjunk a szürettel: minden nap minőségi nyereséget jelenthet.

i cs/sk-lm ká

1964. szeptember 15.

az idén országszerte lényeges veszteségek nélkül, egészséges lombzattal jutottak el a szőlők a szüret küszöbéig. az utóbbi hetek csapadékos időjárása kedvezett az érés előtti fejlődésnek, sőt az érésnek is: a bogyók kiteltek, meglevesedtek, most viszont száraz, meleg időjárásra van szükség, hogy a bőségesen rakodott tőkék a termés minőségét illetően is beválthassák a jó ígéreteket. /folyt.köv./

10.25/a
11.30

- 13 -

bb 27. /egészségesen...1.folyt./-lm

a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán tájékoztatásul közölték, hogy szinte kivétel nélkül minden vidékről kedvező jelentések érkeznek a szőlők állapotáról és a szüreti felkészülésről. a legutóbbi napokban az érés észrevehetően meggyorsult, de a fő szürettel várni kell még legalább két hetet. igaz ugyan, hogy az alföldi vidékeken végzett próbamérések szerint a rizling-szilváni leve elérte a 17-18, a leánykái pedig a 20 cukorfokot, viszont a rizling mustja még csak 14 fokos. a nyarat idéző szép őszi napok minden órája nyereség lehet a jó minőség érdekében.

az alföldi tájakon ezekben a napokban kezdődik meg az előszüret: a rothadásra hajlamos ezerjő, valamint a korán beérő oportó fajtát szedik először. ezeknél a korai fajtáknál tapasztalható már a bogóhéj elvékonyodása, sőt szórványosan már a rothadás is fellépett. a gyors szüret azonban egyelőre ezeknél sem indokolt. az általános szüret valószínűleg szeptember utolsó, illetve október első napjaiban kezdődik a borvidékeken, csupán tokajhegyalján várnak tovább, ahol rendszerint az októberi párás, napsugaras idő hozza meg - remélhetőleg ez évben is a fürtök kívánatos nemes rothadását - az aszúképződést./mtl/

-. -

bb 29. közlekedési balesetek

tné-lm sr

1964. szeptember 15.

a kőbányai ut és az orczy tér torkolatánál ittás állapotban a 28-as jelzésű villamos alá esett szíjjártó istván 23 éves budapesti lakos, akit a mentők súlyos, életveszélyes állapotban szállítottak a 2. sz. sebészeti klinikára. az üllői ut 89/a számú ház előtt bíró józsef 29 éves gépkocsivezető tehergépkocsijával elütötte bozai istvánné 65 éves budapesti lakost. az idős asszonyt súlyos állapotban szállították a 2. számú sebészeti klinikára. rákoscsabán, a zrinyi utca 3 számú ház előtt kerti andrás 65 éves nyugdíjas, budapesti lakos figyelmetlenül lépett le az uttestre és a ga 84-38 rendszámú autóbust hirtelen fékezésre kényszerítette. az autóbusz utasa monori jánosné 68 éves péceli lakos a buszban elesett és súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a máv kórházba szállították.

a tanács körut 28 számú ház előtt szántó veronika 38 éves budapesti lakost elütötte egy motorkerékpár. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a baross utcai 2-es számú sebészetre szállították./mtl

11.20

- 14 -

mb

bb 28. saját érdekében jelentkeztek

tné-lm sr

1964. szeptember 15.

június 16-án a budapest 18. kerület vöröshadsereg uti május 1. strandon két büntetett előéletű fiatalember megismerkedett egy 16-18 év körüli lánnyal, akinek arany nyakláncát ellopták. a tetteseket györgy józsef 23 éves és forrai sándor 22 éves budapesti lakosokat a rendőrség elfogta és őrizetbe vette. a 19. rendőrkapitányság kéri a károsultat, hogy nyakláncát átvétele végett jelentkezék budapest, 19. ady endre ut 29. 1. 114/3 szám alatt./mtl/

-. -

bb 30. tito elnök látogatása az országos mezőgazdasági kiállításon

t le/lk szb bs

1964. szeptember 15.

joszip broz tito, a jugoszláv szocialista szövetség elnöke, a jugoszláv kommunisták szövetségének főtitkára és felesége, jovanka broz, valamint a velük együtt hazánkban tartózkodó jugoszláv vendégek kedden délelőtt meglátogatták a 65. országos mezőgazdasági kiállítást és vásárt.

a kiállítás főbejárata előtt losonczy pál földművelésügyi miniszter és szőke mátyás, a kiállítás igazgatója köszöntötte a látogatókat. a főpavilon kapujában a vendégeket dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, gáspár sándor, az elnöki tanács helyettes elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja és péter jános külügyminiszter fogadta. uttorók virágcsokrokkal kedveskedtek a jugoszláv vendégeknek, akik ezután a kiállítás főpavilonjába mentek.

szőke mátyás a vendégeknek elmondotta, hogy a mezőgazdasági kiállításoknak és vásároknak hazánkban több mint egy évszázados hagyományai vannak. a magyar mezőgazdaság idei seregszemléje 1857 óta sorrendben a 65., a felszabadulás óta pedig a tizedik. a kiállításon többszáz állami gazdaság és termelőszövetkezet mutatja be legkiválóbb állatait és terményeit, s számos, a mezőgazdasággal kapcsolatban álló intézmény rendezett be önálló pavilont. bár a kiállítás nemzeti jellegű, van három nemzetközi bemutatója is, amelyek keretében a kgst-országok közösen állították ki mezőgazdasági gépeiket, műszereiket és takarmányozási módszereiket, eszközeiket. önálló bemutatókkal vesz részt a kiállításon öt tőke ország 19 cége.

/folyt.köv./

11.50/a

- 15 -

mb

bb 30. /tito elnök... 1. folyt./- szb

a tájékoztató után a vendégek megtekintették a főpavilonban bemutatott terményeket, táblókat, maketteket és a nemzetközi mezőgazdasági szakkönyvkiállítást, amelyen a belgrádi zadruzsna könyvkiadó is részt vesz 21 könyvvel.

ezután a vendégek a nemzetközi gépbemutatót keresték fel, majd a „gépek főtere”, felett húzódó hidról megtekintették a 10 000 négyzetméternyi területen elhelyezett csaknem 500 mezőgazdasági gépet.

a vendégek utja ezután a növénytermesztési és a kertészeti pavilonokba vezetett, ahol tito elnök és kísérete nagy érdeklődéssel szemlélte meg az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek díjnyertes szőlőt, gyümölcsseit, zöldségféléit. a kertészeti pavilontól a látogatók mikrobusszal az állattenyésztési bemutatókhoz mentek. itt megtekintették a legújabb technológiájú, 30 férőhelyes ~~kes~~ tojóházakat, végül pedig a gépesített vakuumvezetésű tehénistállót. az egyes pavilonokban és bemutató épületekben a kiállítás illetékes szakbizottságainak elnökei fogadták és kalauzolták a vendégeket. amikor a mikrobusz a dísznövények háza előtt haladt el, gyerekek népes csoportja szaladt ki a pavilonból, s pompás virágokkal lepté meg a jugoszláv vendégeket.

a látogatók ezután a bemutató pálya tribünjéről végignézték a gépek és díjazott tenyészállatok felvonulását. mielőtt elhaladtak a pályán a nemzetközi gépbemutatón részvevő országok legjobb önjáró gépei, a jugoszláv vendégek rövid tájékoztatót kaptak a magyar mezőgazdaság gépesítésének helyzetéről. a gépek után a legkiválóbb tenyészállatokat nézték meg. nagy tetszést arattak az őshonos, a külföldi és a különböző keresztezésekből származó szarvasmarhafajták legszebb egyedei, valamint a díjazott tenyészlovak. a gépek és tenyészállatok felvonulása után látványos fogatbemutató és lovasjáték szórakoztatta a vendégeket.

a kiállítás megtekintése után dobi istván, az elnöki tanács elnöke a kiállítás fogadótermében villásreggelit adott jospip broz tito és felesége, valamint kísérete tiszteletére. a villásreggeli után szöke mátyás átadta a vendégeknek a 65. országos mezőgazdasági kiállítás ajándékát: művészi faragású dobozokban elhelyezett különféle magyar vetőmagvakat. /mti/

12.00/a

- 16 -

.....legújabb technológiájú, 30 férőhelyes sertésfiasztatót a magyar és angol rendszerű, nagyrészt automatizált.....

bb 31. a magyar- finn kulturális munkaterv

tné szb sr

1964. szeptember 15.

alapján hazánkba érkezett toivo lyy finn író és műfordító. a finn író anyagot gyűjt egy finnországban kiadandó magyar költészeti antológiához. /mti/

bb 32. a kulturális kapcsolatok intézetének

tné szb sr

1964. szeptember 15.

meghívására kéthetes tartózkodásra hazánkba érkezett olav gurvin norvég népzenekutató, az oslói egyetem professzora. gurvin professzor a magyar népzene kutatást és zenei oktatásunk módszereit tanulmányozza. /mti/

bb 33. október 16-20: dolgozók gyorsíró- és gépiróversenye

k szb sr

1964. szeptember 15.

az országos gyorsíró- és gépiró-versenybizottság október 16-20. között rendezi a dolgozók idei magyar és idegen nyelvű gyorsíró- és gépiróversenyeit.

a nevezéseket minden versenyszámra külön két példányban, szeptember 25-ig kell beküldeni, budapesten az országos gyorsíró- és gépiró-versenybizottság /5. kerület, bástya u. 5./, vidéken a legközelebbi gépiró és gyorsíró iskola versenyfelelőse címére. /mti/

bb 34. árva eszter és hetényi jános,

vid j szb sr

1964. szeptember 15.

a pécsi nemzeti színház balettegyüttesének szólótáncosai kedden háromnapos tanulmányutra moszkvába utaztak. /mti/

12.10/a

- 17 -

mti

bb 36. egyéves ipari pártiskola nyílt pécsett

vid j-lm sr

1964. szeptember 15.

pécsett egyéves ipari pártiskola nyílt. ennek célját, jelentőségét rapai gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára ismertette a megnyitó ünnepségen. az ipari pártiskolán tíz megyéből 128 hallgató - üzemi párttitkárok és vezetőségi tagok - részesül továbbképzésben. /mti/

--

bb 39. elkészült a salgótarjáni sajtószékház

vid lk szb ki

1964. szeptember 15.

salgótarjában másfél éve kezdték meg a nyomda- és sajtószékház építését. kedden a sajtószékház és a hozzá csatlakozó új nyomdacsarnok elkészült, s megkezdődött az új létesítmény műszaki átadása. néhány napon belül elfoglalja új székházát a nógrád című napilap, az mti megyei szerkesztősége, valamint a nyomda és a lapkiadó vállalat. /mti/

--

bb 40. a belügyminisztérium szervei

gg szb sr

1964. szeptember 15.

tiltott határátlépéshez külföldi állampolgár részére nyújtott segítség miatt, őrizetbe vették ulrich paesler nyugatnémet állampolgár stuttgarti lakost. a vizsgálat tart. /mti/

--

13.45/a

- 18 -

WKA

MTI

Kiadja a Magyar Társasági Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590.
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1964. szeptember 15.

bb 35. embargo 14.-- óráig!

a magyar népköztársaság kormánya és a vatikán megállapodása

szb la

1964. szeptember 15.

a magyar népköztársaság és a vatikán megbízottai átfogó eszmecserét folytattak az állam és a katolikus egyház viszonyára vonatkozó jogi és ténybeli kérdésekről. a magyar népköztársaság kormánya és a szentszék elhatározta, hogy mindkét fél számára kölcsönösen kötelező okmányban rögzítik az eddig folytatott tárgyalások eredményét.

ebből a célból budapesten 1964. szeptember 15-én a külügyminisztériumban okmányt és ahhoz csatolt jegyzőkönyvet irtak alá. ez tartalmaz néhány gyakorlati megállapodást, biztosítékot, vagy kötelezettséget, a vita tárgyát képező kérdések egy részéről és egyben lerögzíti az álláspontokat, igényeket, fenntartásokat, amelyeket a két fél az egyes kérdésekre vonatkozólag kifejezett.

a két fél kifejezte azt a készséget, hogy a jövőben is folyamatosan véleménycseréket azzal a szándékkal, hogy lehetőség szerint más kérdésekben is megegyezésre jussanak.

az okmányokat a magyar népköztársaság kormányának teljhatalmu megbízottjaként prantner józsef miniszter, az állami egyházügyi hivatal elnöke, a szentszék teljhatalmu megbízottjaként mons. agostino casaroli, a rendkívüli egyházi ügyek szent kongregációja helyettes titkára írta alá.

az aláírásnál jelen voltak: szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, miklós imre, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese, száll józsef, a magyar népköztársaság római rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és mons. luigi bongianino apostoli nunciaturai tanácsos.

x x x

/folyt. köv./

12.45/a

- 1 -

WKA

bb 35. /a magyar népköztársaság...1. folyt./- szb

az mti tudósítója által feltett kérdésre válaszolva prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke a megállapodásról a következőket mondta:

ez a megállapodás, amely vonatkozik a püspöki kinevezésekre, a papok állampolgári esküjére és a romában levő pápai magyar intézet helyzetére, elősegíti az állam és a római katolikus egyház közötti viszony további javulását.

köztudott, hogy államunk az alkotmányban lefektetett jogok és az állam és az egyházak közötti megegyezés szerint biztosítja a vallás szabad gyakorlását és az egyházak szabad működését.

megelégedéssel fogadjuk, hogy egyes kérdések tekintetében a vatikánban is tért hódított a magyar népköztársaság fejlődésének realisabb értékelése és a szocialista országok megnövekedett tekintélye következtében megnyilvánult a készség a kapcsolatok rendezésére.

e realis politikát folytatva, lehetővé válik, hogy az állam és az egyház viszonyában még megoldásra váró más kérdések is rendeződjenek.

érseki és püspöki kinevezések

6. páp pápa dr. hamvas endrét kalocsai érsekké,

dr. brezanóczy páp egrai apostoli kormányzót c. püspökké,
dr. cserháti józsefet c. püspökké és pécsi apostoli kormányzóvá,
dr. ijjas józsefet c. püspökké és csanádi apostoli kormányzóvá,
dr. bánk józsefet győri, dr. winkler józsefet szombathelyi segédpüspökké nevezte ki.

a kinevezésekhez a népköztársaság elnöki tanácsa az 1957. évi 22. tvr. 1. paragrafus 1. bekezdése szerint szükséges hozzájárulást megadta. /mti/

n

12.50/a

- 2 -

PK

bb 38. időjárásjelentés

tr-lm

1964. szeptember 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1964. szeptember 15-én, kedden délben

átmeneti felhősödés

az atlanti óceán fölött elhelyezkedő hatalmas központi ciklon déli oldalán nagy sebességű nyugat-kelet irányú áramlások találhatók. közvetlenül a ciklon előoldalán délnyugati széllel átmenetileg gyors melegedés figyelhető meg. ez a melegedési folyamat tegnap még nyugat-európa országaiban éreztette hatását, ott több helyen 30 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalra a leg-erőteljesebb melegedési folyamat már közép-európa fölé helyeződött át, viszont szárazföldünk óceáni partvonalára mentén újabb jelentékeny lehülés kezdődött záporokkal, zivatarokkal és élénk széllel.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, eső nélkül. a szél ismét déliesre fordult és fokozatos melegedés kezdődött. a hőmérséklet tegnap napközben 19-23 fokig emelkedett. ma hajnalra a dunántúlon 10-13, máshol még 5-9 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott az erős felmelegedés, a hőmérséklet 11 óráig elérte a 20-25 fokot.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.6 fok volt, a sokévi átlagnál 1.3 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 18 fok.

várható időjárás szerda estig: ma napos, száraz idő, holnap átmeneti felhősödés, helyenként záporral, zivatarral. élénkülő délnyugati-nyugati szél. az éjszakai lehülés keleten is gyengül. a nappali felmelegedés nem változik. várható leg-alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-12 fok között, az északi hegyvidéken 8 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 23-27 fok között.

a duna vízállása budapestnél 223 cm./mti/

-.-

13.50/a

- 19 -

PK

bb 41. új külszíni bánya tatabányán

vid lk szb ki

1964. szeptember 15.

tatabányán a 15/b akna környékén gazdag széntelepeket rejt a föld. a több százezernyi tonna szén felett mindössze 12-15 méter vastag agyagos, homokos földtakaró fekszik. ezért itt külszíni bányát nyitottak. a munkával már annyira előrehaladtak, hogy néhány nap múlva a külfejtés egyik pontján megkezdik a jóminőségű barnaszén termelését. /mti/

--

bb 42. munkavédelmi kiállítás és ankét pécssett

vid lk szb ki

1964. szeptember 15.

a szakszervezetek baranya megyei tanácsa és a megyei rendőrfőkapitányság munkavédelmi kiállítással egybekötött ankétot rendezett pécssett. ökrös imre, az szmt munkavédelmi felügyelője arról számolt be, hogy az üzemi balesetek az előző évhez viszonyítva növekedtek. ez azonban nem általánosítható minden üzemágra. a mezőgazdasági dolgozók szakszervezetének felügyelete alá tartozó területeken például ez év első felében 30 százalékkal csökkentek a balesetek a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva. az általános tapasztalatok azt mutatják, hogy a baleseteket elsősorban a vigyázatlanság, a szabályok, a technológiai utasítások be nem tartása, a virtuskodás, a munkafegyelem megszegése okozza.

a rendőrség képviselője elmondotta, hogy a közlekedési balesetek száma is növekedett. a balesetek zöme a hétfői napon és a 18-25 éves dolgozókkal történik.

az ankét után munkavédelmi kiállítás nyílt, amelyen a közlekedés rendjével, az üzemi munkavédelemmel kapcsolatos kisfilmeket vetítettek. /mti/

--

3
14.00/Lm

-20-

PK

bb 43. a fővárosi kishajózási vállalat

k hbj/gg-lm vg

1964. szeptember 15.

közlí, hogy a lágymányos-jászai mari tér-pünkösdfürdő között közlekedő hajójáratot csak szombaton és vasárnap indítja. /mti/

--

bb 44. a fővárosi fürdőigazgatóság

k hbj/Lm vg

1964. szeptember 15.

közlí, hogy az erzsébeti jódos-sós gyógyfürdő tatarozását és műszaki munkálatait befejezték s a fürdő szeptember 16-tól ismét a közönség rendelkezésére áll. közlí továbbá, hogy a palatinus és a csepeli strandfürdő szeptember 16-tól, szerdától reggel 8 órától délután 17 óráig tart nyitva, a pénztár 16 órakor zár. a kedvezményes jegyek 15 órától érvényesek. /mti/

--

bb 45. tájékoztató a szintefix eljárásról, a ragasztott öltönyök gyártásáról

t sz/tr-lm vg

1964. szeptember 15.

a konfekció ipar új technológiája a szintefix eljárás, amely egyet jelent azzal, hogy az öltönyök zakóinak belső rejtett varrásai helyett ragasztást alkalmaznak. tavaly már 400 ragasztott öltöny került forgalomba, az idén pedig 30 000-et készít a vörös október férfiruhagyár.

a gyár a férfiruha nagykereskedelmi vállalattal együtt filmvetítéssel kísért előadássorozatot és kiállítást rendezett, hogy a kereskedelem szakembereivel, az elárusítókkal megismertesse az új eljárást. az egyik előadásra, illetve a kiállításra kedden a sajtó képviselőit is meghívták. sós sándor, a vörös október férfiruhagyár igazgató-főmérnöke tájékoztatásul elmondotta, hogy a textilipari kutató intézettel és a műanyagipari kutató intézettel együttesen 1961. óta foglalkoznak az új technológiával, illetve a hozzá szükséges ragasztóanyag kipróbálásával. a kutatóknak sikerült megtalálniuk azt a poliamid-típusú ragasztóanyagot, amelyet danafix néven szabadalomként is elfogadtak. por formájában szórják az összeillesztendő kelme szélére és az anyagot hő hatására ezzel préselik, fogják össze. egy öltönyhöz mindössze két deka ragasztópor szükséges és hat varrási műveletet egyesítenek. egy-egy zakó elkészítésénél 14-15 perc időt nyernek, a ragasztott ruhákat alapos viselési és kezelési próbáknak vetették alá, meggyőződtek arról, hogy semmi hátránnyal nem jár, tartós, jól szellőző, hőálló, vegytisztítható is.

/folyt. köv./

15.06/-nn

-21-

1630
P

PK

bb 45. /tájékoztató...1.folyt./-lm

a ragasztásos eljárás egyébként világszerte terjed, a kgst is közös kutatási témaként jelölte meg a szovjet, ndk és a magyar szakemberek számára. a magyar konfekció ruhák megrendelőinek is egyre gyakoribb kívánságuk, hogy a kabát ragasztott legyen. legutóbb egy holland cégnek kifejezetten az volt a kérése, hogy ezzel az új eljárással készítsék számára az öltönyöket a vörös október férfiruhagyárban. a szintefix technológiát a vörös október férfiruhagyár tapasztalatai alapján több más konfekciógyárban is el akarják terjeszteni./mti/

-. -

bb 46. megindultak a csőtörő gépek az ország legnagyobb kukorica termelő gazdaságában

vid ká sk vm

1964. szeptember 15.

az ország legnagyobb kukorica termelő gazdaságában, a lajtahansági állami gazdaságban 6500 holdról kell az idén betakarítani a kukoricát. ebből 2300 hold a vetőmagnak szánt hibrid. a korai fajták már beérték és a táblákon megindultak a csőtörő gépek. a töréssel egyidőben munkához kezdett a hibrid üzem is, amely a betakarítás befejeztéig 320 vagon vetőmagot dolgoz fel. néhány nap múlva a gazdaság hatalmas kukorica tábláin 32 kb-2-es csőtörő gép és 14 adapter dolgozik majd. a csőtörő gépeket nyomon követik a járva-siklózó, a megtisztított kukoricaföldeket pedig azonnal alászántják./mti/

- . -

bb 47. 54 millió forint költségfejlesztésre - a győr-sopron megyei tanács ülése

vid/j/m/sr

1964. szeptember 15.

a győr-sopron megyei tanács keddi ülésén megállapították, hogy évről-évre emelkedik az az összeg, amelyet a tanácsok a községejlesztési feladatok megvalósítására fordítanak. az idei évben már több mint 54 millió forint a megye községejlesztési alapjának költségvetése, amelyből a tartalékolások mellett 44 millió forintot használnak fel a tanácsok, három és fél millióval többet, mint az előző esztendőben. az év végéig öt orvosi rendelő, négy orvosi lakás, két egészségház, 15 új tanterem, három pedagóguslakás, három óvoda, öt művelődési ház épül a megyében községejlesztési alapról. csaknem másfélmillió forintot a sport céljaira fordítanak. nyul községejlesztésben új sportpályát, öt községejlesztésben pedig öltözőt építenek a sportolóknak. sopronban felújítják az ifjúsági sportcsarnokot./mti/

-. -

15.25/-n

-22-

1630
P

PK

bb 48. tőzegkitermelési bemutató kecelen

vid/lk/s ki

1964. szeptember 15.

kedden kétnapos országos tőzegkitermelési tanácskozás kezdődött a bács-kiskun megyei tőzegkitermelő és talaj-erőgazdálkodási vállalat keceli telepén. a bemutatóval egybekötött tapasztalatcsere a tőzegkitermelés gépesítésének lehetőségeit vitatták meg.

a tanácskozás első napján előadások hangzottak el, szerdán pedig gépbemutatót tartanak. a legkorszerűbb tőzegkitermelő szovjet gépsor munkáját tanulmányozzák a résztvevők./mti/

-. -

bb 50. ötnapos nemzetközi agrometeorológiai konferencia kezdődött kecskeméten

vid/ká/tr/s

la

1964. szeptember 15.

kecskeméten, a magyar tudományos akadémia és az országos meteorológiai intézet rendezésében kedden ötnapos nemzetközi agrometeorológiai konferencia kezdődött. a tanácskozáson, amelyen 11 ország 40 tudósa és kutatója vesz részt, a homoki mező - gazdasági termelés agrometeorológiai problémáit vitatják meg. megjelent és felszólalt az ülésen prof. z. pleslak asszony, a meteorológiai világszervezet agrometeorológiai bizottságának elnöke is.

madarász lászló, a megyei tanács vb. elnökhelyettese üdvözölte a plenáris ülés résztvevőit, majd dr. dési frigyos, az országos meteorológiai intézet igazgatója nyitotta meg a tudományos értekezést.

a kongresszus résztvevői délután a kecskeméti agrometeorológiai obszervatóriumba látogattak, ahol dr. szilágyi tibor, az obszervatórium vezetője ismertette a fiatal intézmény munkáját. ezután a duna-tisza közli mezőgazdasági kísérleti intézetet keresték fel. az itteni munkáról dr. mészöly gyula, az intézet kossuth-díjas igazgatója adott tájékoztatást.

a tanácskozás szerdán folytatja munkáját. a plenáris ülésen 40 előadás hangzik majd el a homok éghajlatáról, talajviszonyairól, a szőlők, gyümölcsösök mikroklímájáról, valamint a zöldség, gyümölcs és szőlő öntözésének hatásáról./mti/

-. -

16.00/s

1630
P

- 23 -

le

bb 49. a szerkesztőségek figyelmébe!

Lk/m/sr

1964. szeptember 15.

rendelkezésre bocsátjuk Joszip Broz Titonak a magyar - jugoszláv barátsági nagygyűlésen elmondandó beszédét. a beszéd embargós, csak jelzésre használható fel.

kedves Kádár elvtárs!

kedves elvtársak és elvtársnők!

kedves barátaim!

mindenekelőtt szeretném őszintén megköszönni a meleg baráti szavakat, amelyeket ezen a nagyszerű összejövetelen a szocialista Jugoszláviához és annak népeihez intéztek. egyben felhasználom az alkalmat, hogy Kádár János elvtársnak, a magyar szocialista munkáspártnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának és kormányának, továbbá az egész magyar népnek megköszönjem azt a meleg vendégszeretetet, amellyel szép országukban látogatásunk egész ideje alatt bennünket körülvettek. a figyelem és a szimpátia amivel elhalmoztak bennünket mindannyiunknak mélyen emlékeztetünkbe vésődik. úgy él majd bennünk mint a szomszédos, szocializmust építő országok közötti baráti viszonyoknak és kapcsolatoknak a bizonyítéka. engedjék meg elvtársak, hogy erről a helyről legszívélyesebb üdvözlőmet küldjem Magyarországnak népének.

kedves elvtársak!

nagy öröm számunkra, hogy fővárosukban, a nagymultu, kulturális és történelmi emlékekben, forradalmi hagyományokban gazdag Budapesten résztvehetünk ezen a nagyszabású gyűlésen:

a magyarországi munkásosztály a nagy októberi forradalmat követően - másodikként a világon - Kun Bélának, a nagy forradalmárnak a vezetésével, ebben a városban vívta meg forradalmi harcát, s kiáltotta ki a proletárok köztársaságát.

az 1919-es esztendő e nagy napjaiban, amikor elkecsereedett harc folyt az önk forradalmi vívmányainak megvédéséért - s ebben Jugoszláv önkéntesek is részt vettek - Jugoszláviaszerte tömegsztrájkokat és szolidaritási akciókat szervezett a kommunista párt vezette munkásosztály. a rendőrség és a csendőrség brutálisan leszámolt a sztrájkolókkal és tüntetőkkel, lőtt a fegyvertelen tömegre. a mi embereink az állásfoglalást és a támogatást internacionalista kötelezettségüknek tekintették és a magyar kommunárok művében egyben a munkásosztály jogaiért, a szocializmusért vívott saját harcunk részét látták.

/folyt. köv./
16.40/-n

-24-

KE *1915* *Q.*

bb 49. /szerk. figy. ... 1. folyt./ m

országaink, népeink szabadságszerető és forradalmi szelleme történelmünk döntő pillanataiban később is kifejezésre jutott.

a két háború között Jugoszláviában - ugyanugy, mint önkénel - a kommunisták és más haladó erők súlyos mindennapi harcot folytattak a demokratikus és szociális jogokért, a növekvő fasiszta veszély ellen.

1941 áprilisában a német hitleristák és fasiszta szövetségesek agressziót követtek el a nemzeti és a szociális ellentmondásoktól marcangolt Jugoszlávia ellen. a régi állam tíz nap alatt kapitulált és szétesett. de nem kapituláltak a Jugoszláv népek, a haladó és hazafias erők. a kommunista párt vezetésével hamarosan ösztöni fegyveres felkelés bontakozott ki, s ugyazól-ván pusztá kézzel szereztek fegyvert, a tulerőben levő ellenség-től. ebben a súlyos harcban népeink történelmének legdicsőbb lapjai íródtek, kikovácsolódott népeink szilárd egysége és lerakták az új, szocialista társadalmi rend alapjait.

a nagy antifasiszta harcban Jugoszlávia felszabadító hadseregének, valamint a partizánegységeknek soraiban ott voltak a magyar nép fia is, különösen az országunkban élő magyar nemzetiség tagjai. elegendő, ha példaként csupán a Petőfi sándor zászlóalját említem.

elvtársak és elvtársnők!

a háború óta negyedszer vagyok Budapesten. benyomásaimról szólva elmondhatom örömet okoz, hogy nagy eredmények születtek, fővárosuk nagyot fejlődött. meggyőződhetünk, hogy a magyar népköztársaság ma erős, fejlett ipari ország, olyan gazdasági alapokkal, amelyek biztosítják a még gyorsabb, a még sokoldalubb fejlődést és lehetővé teszik, hogy a nép jobban és bolder-gabban éljen. önk országukat nemcsak helyreállították, begyógyítva a mult súlyos sebeit, hanem az iparilag fejlett országok színvonalára is emelték. magától értetődő dolog, hogy ez nagy erőfeszítést és sok lemondást is követelt a dolgozóktól, elsősorban a munkásosztálytól. de eddigi alkotó munkájuk eredményei biztosítják, hogy országuk felvirágozzék, népük életszínvonalá és jóléte még gyorsabban emelkedjék. ehhez kívánok önknek sok sikert.

munkásosztályuknak, országuk dolgozóinak a háború utáni fejlődés sajátos gondjai közepette is volt erejük ahhoz, hogy legyőzzék a nehézségeket, megalapozzák a forradalmi távlatokat, a szocializmus igazi és humanista eszméibe vetett forradalmi hitet. az ország munkásosztályának ebben a bonyolult harcban és nagy erőfeszítéseiben kiemelkedő szerepet játszottak a magyar szocialista munkáspárt és a jelenlegi magyar kormány vezetői Kádár János elvtárs és munkatársai.

/folyt. köv./

16.45/-n

-25-

KE *1915* *Q.*

bb 49. /szerk. figy. ... 2. folyt./ m

ennek köszönhető, hogy a szocialista Magyarország ma egyre jelentősebb szerepre tesz szert a nemzetközi életben, s az európai, valamint világbéke jelentős tényezőjévé vált. ma jelentős tényező Magyarország a nemzetközi munkásmozgalomban is. a magyar népnek, a magyar szocialista munkáspártnak és a magyar kormánynak ezeket az eredményeit mi őszintén becsüljük és melegen üdvözljük.

kedves barátaink!

önök, mint szomszédaink ismerik azokat az eredményeket, amelyekkel Jugoszlávia népei országunk szocialista építésében eddig elérték. a legjelentősebb vívmány szocialista fejlődésünkben kétségtelenül dolgozóink és egész társadalmunk átalakulása. ki kell emelnem annak a jelentőségét, hogy dolgozóink nemcsak jó szakmunkások, hanem arra is képesek, hogy résztvegyenek a gazdasági és társadalmi élet irányításában. Jugoszlávia minden dolgozójának munkásosztályunknak alkotó kezdeményezése hozzájárult ahhoz, hogy gazdasági és társadalmi fejlődésünkben valóban jelentős sikereket értünk el. meggyőződésem: ha tovább fejlesztjük dolgozóink jogait, hogy az összes lényeges kérdésben döntsenek - nemcsak a termelés hanem egész társadalmi élet területén - ugyanúgy mint eddig, a jövőben is eredményesen leküzdünk minden nehézséget és még gyorsabb, sokoldalubb fejlődést érünk el.

országunkban a szabad, az igazán demokratikus társadalmi viszonyok szellemében nevelt fiatal nemzedék máris felelősséget, részvállal a szocialista fejlődésért végzett munkából. az ipar gyors növekedése következtében a mezőgazdasági lakosság aránya a háború előtti 76 százalékról 50 százalék alá csökkent. ez szintén az országunkban lezajlott mély társadalmi változásokról tanuskodik.

szocialista társadalmi átalakulásunk folyamata földleli mezőgazdaságunkat is. állandóan növekszik a szocialista tulajdonban lévő mezőgazdasági terület s egyre több egyéni gazdálkodó működik együtt a szocialista mezőgazdasági nagyüzemekkel és szövetkezetekkel.

különösen az utóbbi tíz évben sikerült jelentős eredményeket elérnünk az ipar fejlesztésében, évente átlagosan 10 százalékkal növekedett a termelés. az iparosítás jóvoltából Jugoszlávia megháromszorozta külkereskedelmi árucserforgalmát, amelynek összetétele is megváltozott. ma országunk egyre több készterméket exportál. ezzel egyidejűleg megteremtettük Jugoszlávia és sok más ország termékeny gazdasági együttműködésének alapját.

/folyt. köv./

16.50/-n

-26-

Handwritten signature and initials

bb 49. /szerk. figy. ... 3. folyt./ m

a nemzetközi kapcsolatok bővítését nagyban elősegítette, hogy vállalatunk afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában eredményesen vesznek részt olyan nagyobb beruházásokban, mint kikötők, hidak és gyárak építése.

mindez nagy erőfeszítéseket és áldozatokat követelt dolgozóinktól. az ország építésével párhuzamosan azonban változtak és javultak a lakosság életkörülményei. mi, ugyanis mindig úgy vélekedtünk: a szocializmus építése azt a felelősséget rója ránk, hogy olyan társadalmi viszonyokat fejlesszünk ki, amelyek közvetlenül is bizonyosságot tesznek a szocializmus fölényéről. ezért állandóan figyelmet fordítottunk a lakosság életszínvonalának javítására. az új társadalom építése természetesen nálunk sem - mint ahogy egyetlen más országban sem - ment végbe egyetlen, nehézségek és erőfeszítések nélkül. így a mi fejlődésünk és gyakorlatunk is gyakran összeütközésbe került az objektív és szubjektív problémák, nehézségek egész sorával. a problémákról, hibáinkról és fogyatékoságainkról is nyíltan beszélünk népünkkel, nyilvánosan megvitatjuk kiküszöbölésük módját, elemezzük e jelenségek okait és lehetőségeinket, a nehézségek gyorsabb és eredményesebb leküzdésére.

elvtársak és elvtársnők!

a szocialista Jugoszlávia mindig következetesen harcolt az egyenjogúságon, a más országok függetlenségének, a belügyekbe való be nem avatkozás elvének, a népek önrendelkezési jogának tiszteletben tartásán alapuló együttműködésért. harcolt a népek azon jogáért, hogy szabadon válasszák meg társadalmi rendjüket.

a háború óta Jugoszlávia ezeknek az elveknek alapján tevékenykedett mind a nemzetközi életben, mind a nemzetközi munkásmozgalomban.

a tudomány és technika fejlettségének jelenlegi fokán, a mindent elpusztító nukleáris és rakéta fegyverek korszakában, amikor a nukleáris háború az egész civilizáció, az emberiség pusztulását okozhatja, az aktív békés együttélés politikáját, amelyért országunk is mindig kiállt, ma már a legszélesebb körben, így a felelős államférfiak körében is támogatják.

/folyt. köv./

16.58/-n

-27-

Handwritten signature and initials

bb 49./ szerk. figy.../ 4.folyt./s

az el nem kötelezettség politikája a háboru utáni nemzetközi kapcsolatokban nemcsak kívülálló passzív, hanem cselekvő erőként jelentkezett és hatott a nemzetközi kapcsolatok békés megoldásában, s az egymás mellett élés elve alapján sokban hozzájárult a világ békeszerető erőinek növekedéséhez, a népek felszabadításához, a társadalmi haladás ügyéhez.

a mi véleményünk szerint az együttélés a béke megőrzésének alapvető feltétele, olyan konkrét politikát jelent, mely az általános és teljes leszereléssel, a nemzetek és népek közötti egyenjogú kapcsolatok megvalósításával, a fejlődő országok haladásának meggyorsításával, a nemzetközi kapcsolatok további demokratizálásával, a népek közötti bizalom helyreállításával és a kölcsönös érdekek alapján való közeledéssel valósul meg. az együttélés nem jelenti a nemzetközi munkásmozgalomban és a társadalmi fejlődésben a forradalmi harc befagyasztását, amint azt egyesek nekünk felróni igyekeznek. a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban mindinkább tért hódít az a felismerés, hogy a békeharc a szocializmusért vívott küzdelem része és minden olyan igyekezet, amely elválasztásukra törekszik, súlyos kárt okoz a békének és szocializmusnak.

valójában ez a lényeg a nemzetközi munkásmozgalomban folytatott szakadárpolitikában, s a kínai népköztársaság mai vezetőinek a termonukleáris háboru kalandor módon megítélő gyakorlatában. az az elképzelés, hogy a szocializmust fel lehet építeni a jelenlegi civilizáció - városok, gazdasági és kulturális központok üszkös romjain -, a termonukleáris háboru százmilliók áldozatainak sírjain, valóban a politika legveszélyesebb fajtáját képviseli. ez lényegében saját népük és mindazon népek mélyeséges lebecsülését is jelenti, akik elhatározták, hogy megakadályozzák a nukleáris katasztrófát. hisszük, hogy a béke és békés együttélés feltételei közepette, amikor a társadalmi problémák lényegét nem ködösíti a hidegháboru, a haladó erők tevékenysége és harca számára megfelelőek a feltételek, a nemzeti felszabadításra és a gyarmatosítás elleni harcra, melynek eredményes befejezése a béke megszilárdításának előfeltétele.

/folyt. köv./

17.05/-n

-28-

Me *17.5/2*

bb 49./ szerk. figy..../ 5.folyt./s

ilyen értékelésből kiindulva, mi a békés és aktív együttélés elveit, mint külpolitikánk vezető elveit, beépítettük a jugoszláv szövetségi köztársaság alkotmányába.

Jugoszlávia - mint ismeretes - következetes politikájával baráti kapcsolatokat teremtett afrika, ázsia és latin-amerika egy sor országával. Igen nagyra értékeljük a barátságot ezekkel a népekkel, amelyeket a gyarmatosítás alatt hosszú ideig elnyomtak és kizsákmányoltak és amelyeknek nagy áldozatokat kellett vállalniuk nemzeti függetlenségükért. Lehetőségeink szerint számos ilyen országnak beruházási hitelt, műszaki és egyéb segítséget nyújtottunk és arra törekedtünk, hogy részt vállaljunk erőfeszítéseikben, melyeket gazdasági és társadalmi fejlődésük érdekében tesznek. afrika és ázsia új független és fejlődő országainak többsége elindult fejlődésének útján és minél előbb meg akarja szüntetni elmaradottságát, s így megteremteni politikai és gazdasági függetlenségének feltételeit. ezeknek az országoknak gyakran küzdeniök kell az imperialista és neokolonialista nyomás ellen. más fejlődő országok is joggal elvárják a világ haladó erőinek, és elsősorban a szocialista országok megértést, teljes támogatását.

az ujonnan felszabadított országok jelentős része a szocializmust, annak különböző formáit és útjait választja és különböző szocialista jellegű intézkedéseket léptet életbe. ezek az országok a gazdag szocialista gyakorlatban keresik és találják problémáik és ellentmondásaik megoldását gazdasági és társadalmi fejlődésükben. ez észrevehetően arra utal, hogy a jelenlegi adottságok között a szocializmus mint világfolyamat egyre jobban erősödik.

a nemzetközi munkásmozgalomnak nagy a feladata és felelőssége, hogy felfogja és megértse a világ különböző országaiban jelentkező sajátos feltételeket, különösen azokban az országokban, amelyek csak most indulnak a szocializmus építésének útján. a szocializmus ügyének csak árthat, ha nem veszik figyelembe a való helyzetet, vagy merev, dogmatikus sablonokat alkalmaznak. figyelembe véve a szocialista fejlődés formáinak gazdagságát, ma még inkább szükség van a kölcsönös megértésre, tiszteltetésre és türelemre, a nyílt elvtársi vélemény és tapasztalatcserére, mint valaha. a nemzetközi munkásmozgalom csak a valóság alapos értékelésével, a marxista gondolat alkalmazásával használhatja ki a kedvező lehetőségeit.

/folyt. köv. 5/

17.10/-n

-29-

Me *17.10/2*

véleményünk szerint minden pártnak és minden szocialista mozgalomnak kötelessége világosan és egyértelműen kifejtteni és megfogalmazni a mai fejlődés alapvető kérdéseiben - a háború és a béke és békés egymás mellett élés kérdésében - vallott politikáját. ugyanakkor kötelessége az is, hogy állásfoglalását ne csupán deklarálja, hanem alkalmazza a gyakorlatban, a felmerülő konkrét problémákkal és eseményekkel kapcsolatban is. Ilymódon elérhetővé lesz, hogy gyorsabban szembetűnjenek a különféle helytelen álláspontok és - miután elszigetelődtek - meghátrálásra kényszerüljenek.

mi mindig nagy jelentőséget tulajdonítottunk a szocialista országok közötti kapcsolatoknak, ezek a kapcsolatok jelentősek országaink számára, hiszen a népeink közötti együttműködés továbbfejlesztését kell szolgálniuk s ezzel együtt kiküszöbölni mindazt, ami a mult negatív öröksége, jelenősek a többi ország szempontjából is, mert a mi együttműködésünk a népek közötti újfajta demokratikus és egyenjogú kapcsolatok példájául szolgál, ma, amikor egyértelműen elítéljük azt, amit ezen a téren sztálin tett - csupán a jugoszlávia iránti viszonyt említtem - megvannak a kedvező feltételei annak, hogy a szocialista országok minden oldalu együttműködése új formákkal és tartalommal gazdagodjék, ma a szocializmus nemzetközi erői nagymértékben megnövekedtek és a jelenlegi nagy társadalmi változások talaján még tovább erősödnek, minden haladó és békeszerető erővel képesek új hatalmas sikerekre és arra, hogy döntő szerepet játszanak a világ békéjének megőrzésében, a feszültség bizonyos enyhülése mellett is, a világ egyes részein romlott a nemzetközi helyzet - mint például délkelet-ázsiaiban, a cipruson és kongóban -, a haladás valamennyi erőinek együttes határozott és szolidáris ellenállása képes csak elejét venni és megakadályozni az ilyen jelenségeket, amelyek komoly mértékben veszélyeztetik a világ békéjét.

kedves dobi elvtárs!
kedves kádár elvtárs!

ugy vélem, önök is osztóznak azon meggyőződésünkben, hogy szomszédos szocialista országaink viszonya erős és tartós alapokon nyugszik teljes egyenlőség és egyenjogúság, a kölcsönös tisztelet és megértés alapján. különböző területeken, sikeresen fejlesztjük és szélesítjük együttműködésünket, jószomszédi viszonyunkat, tekintet nélkül a mult bizonyos vitás kérdéseire, s azokra az eltérésekre, amelyek meg fennállhatnak.
/folyt. köv./

17.15/-n

-30-

W 1930
P

hasznos eszmecserénk - ahogy azt kádár elvtárs is kiemelte beszédében - megmutatta, hogy mindkét részről fennáll a készség és elhatározás, hogy fejlesszük országaink sokoldalú együttműködését. országaink kiváló lehetőségekkel rendelkeznek a gazdasági kapcsolatok fejlesztésére, a jugoszláv magyar gazdasági együttműködési bizottság megalakulása az ipari együttműködés területén meghozta első eredményeit, s kedvezően hat majd az árucsereforgalom további növekedésére és a gazdasági együttműködés más területeire, ahol még sok reális lehetőség áll fenn.

meggyőződésem, hogy látogatásunk és megbeszéléseink műszaki-tudományos, oktatásügyi, kulturális, stb. vonatkozásban is, előnyösen hatnak majd együttműködésünk hatásfokának további alakulására is. kölcsönös megismerésünk szempontjából külön jelentősége van társadalmi szervezeteink, - szakszervezeteink, ifjúsági- nő- stb. szervezeteink mindenkorl szélesedő kapcsolataink és tapasztalatcseréjének. az együttműködés igen sokrétű lehet.

kedves barátaink!

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságban, - amint önök előtt ismeretes - jelentős számban élnek a magyar nemzetiségű állampolgárok, ahogy a magyar népköztársaság területén is élnek jugoszláv nemzetiségű polgárok. ezzel kapcsolatosan forradalmunk egyik jelentős vívmányára, szeretnék rávilágítani a nemzetiségi kérdés megoldására jugoszláviában. ez kihatott minden nemzetiségre, ugy hogy ma országunk minden polgára teljes egyenjogúságot, élvez, a kultura és a társadalmi, politikai élet minden területén beleértve a nemzetiségi nyelv szabad használatának jogát is. ilyen módon a jugoszláviában élő magyar nemzetiségű dolgozók, az egyenlőség alapján résztvesznek a társadalmi és munkás öngazgatásban. nemcsak lojális polgára jugoszláviának, hanem aktív tagjai is szocialista építkezésünknek. ez azt jelenti, hogy a több nemzetiség hazánkban, nemcsak hogy nem vet fel semmiféle problémát - mint ebben a konkrét esetben - hanem hozzájárulhat közeledésünkhöz, kulturánk, szokásaink, stb. megismeréséhez, s a kölcsönös megbecsülés és egyenjogúság feltételei között a barátság és együttműködés hidja lehet. felhasználom az alkalmat, hogy mély hálámot fejezzem ki azért az együttérzésért és segítségért, amelyet a magyar kormány és a magyar nép a szkopjei súlyos földrengés után nyújtott. ez is a baráti érzéseiket és szolidaritásukat tanúsítja.

/folyt. köv./

17.20/-n

-31-

W 1930
P

véleményünk szerint minden pártnak és minden szocialista mozgalomnak kötelessége világosan és egyértelműen kifejtteni és megfogalmazni a mai fejlődés alapvető kérdéseiben - a háború és a béke és békés egymás mellett élés kérdésében - vallott politikáját. ugyanakkor kötelessége az is, hogy állásfoglalását ne csupán deklarálja, hanem alkalmazza a gyakorlatban, a felmerülő konkrét problémákkal és eseményekkel kapcsolatban is. Ilymódon elérhetővé lesz, hogy gyorsabban szembetűnjenek a különféle helytelen álláspontok és - miután elszigetelődtek - meghátrálásra - kényszerüljenek.

mi mindig nagy jelentőséget tulajdonítottunk a szocialista országok közötti kapcsolatoknak. ezek a kapcsolatok jelentősek országaink számára, hiszen a népeink közötti együttműködés továbbfejlesztését kell szolgálatniok s ezzel együtt kiküszöbölni mindazt, ami a mult negatív öröksége. jelentősek a többi ország szempontjából is, mert a mi együttműködésünk a népek közötti újfajta demokratikus és egyenjogú kapcsolatok példájául szolgál. ma, amikor egyértelműen elítéljük azt, amit ezen a téren sztálin tett - csupán a jugoszlávia iránti viszonyt említem - megvannak a kedvező feltételei annak, hogy a szocialista országok minden oldalu együttműködése új formákkal és tartalommal gazdagodjék. ma a szocializmus nemzetközi erői nagymértékben megnövekedtek és a jelenlegi nagy társadalmi változások talaján még tovább erősödnek. minden haladó és békeszerető erővel képesek új hatalmas sikerekre és arra, hogy döntő szerepet játszanak a világ békéjének megőrzésében. a feszültség bizonyos enyhülése mellett is, a világ egyes részein romlott a nemzetközi helyzet - mint például délkelet-ázsiaiban, a cipruson és kongóban -. a haladás valamennyi erőinek együttes határozott és szolidáris ellenállása képes csak elejét venni és megakadályozni az ilyen jelenségeket, amelyek komoly mértékben veszélyeztetik a világ békéjét.

kedves dobi elvtárs!
kedves kádár elvtárs!

ugy vélem, önök is osztóznak azon meggyőződésünkben, hogy szomszédos szocialista országaink viszonya erős és tartós alapokon nyugszik teljes egyenlőség és egyenjogúság, a kölcsönös tisztelet és megértés alapján. különböző területeken, sikeresen fejlesztjük és szélesítjük együttműködésünket, jószomszédi viszonyunkat, tekintet nélkül a mult bizonyos vitás kérdéseire, s azokra az eltérésekre, amelyek meg fennállhatnak.
/folyt. köv./

17.15/-n

-30-

W 1930
P

hasznos eszmecserénk - ahogy azt kádár elvtárs is kiemelte beszédében - megmutatta, hogy mindkét részről fennáll a készség és elhatározás, hogy fejlesszük országaink sokoldalú együttműködését. országaink kiváló lehetőségekkel rendelkeznek a gazdasági kapcsolatok fejlesztésére. a jugoszláv magyar gazdasági együttműködési bizottság megalakulása az ipari együttműködés területén meghozta első eredményeit, s kedvezően hat majd az árucseret forgalom további növekedésére és a gazdasági együttműködés más területeire, ahol még sok reális lehetőség áll fenn.

meggyőződésem, hogy látogatásunk és megbeszéléseink műszaki-tudományos, oktatásügyi, kulturális, stb. vonatkozásban is, előnyösen hatnak majd együttműködésünk hatásfokának további alakulására is. kölcsönös megismerésünk szempontjából külön jelentősége van társadalmi szervezeteink, - szakszervezeteink, ifjusági- nő- stb. szervezeteink mindenkor szűkező kapcsolataink és tapasztalatcseréjének. az együttműködés igen sokrétű lehet.

kedves barátaink!

a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságban, - amint önök előtt ismeretes - jelentős számban élnek a magyar nemzetiségű állampolgárok, ahogy a magyar népköztársaság területén is élnek jugoszláv nemzetiségű polgárok. ezzel kapcsolatosan forradalmunk egyik jelentős vívmányára, szeretnék rávilágítani a nemzetiségi kérdés megoldására jugoszláviában. ez kihatott minden nemzetiségre, úgy hogy ma országunk minden polgára teljes egyenjogúságot, élvez, a kultúra és a társadalmi, politikai élet minden területén beleértve a nemzetiségi nyelv szabad használatának jogát is. ilyen módon a jugoszláviában élő magyar nemzetiségű dolgozók, az egyenlőség alapján résztvesznek a társadalmi és munkás önzagztatásban. nemcsak lojális polgára jugoszláviának, hanem aktív tagjai is szocialista építkezésünknek. ez azt jelenti, hogy a több nemzetiség hazánkban, nemcsak hogy nem vet fel semmiféle problémát - mint ebben a konkrét esetben - hanem hozzájárulhat közeledésünkhöz, kulturánk, szokásaink, stb. megismeréséhez, s a kölcsönös megbecsülés és egyenjogúság feltételei között a barátság és együttműködés hidja lehet. felhasználom az alkalmat, hogy mély hálámot fejezzem ki azért az együttérzésért és segítségért, amelyet a magyar kormány és a magyar nép a szkopjei súlyos földrengés után nyújtott. ez is a baráti érzéseiket és szolidaritásukat tanúsítja.

/folyt. köv./

17.20/-n

-31-

W 1930
P

bb 49. /szerk. figy. ... 8. folyt./ m

elvtársak és elvtársnők!

holnap annak a meleg és szívélyes fogadtatásnak a kellemes emlékeivel térünk haza, amelyben bennünket mindenütt részesítettek. engedjék meg, hogy még egyszer szívből megköszönjem a figyelmüket és a vendéglátást, amelyben részünk volt az önök szép hazájában.

Éljen és erősödjön a magyar népköztársaság, és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság barátsága és együttműködése!

Éljen Magyarország munkaszerető népe!

Éljen a magyar szocialista munkáspárt élén kádár elvtárral!

Éljen a világbéke!

Éljen és győzedelmeskedjen a szocializmus eszméje. /mti/

17.20/-n

-32-

HC 1920 P.

bb 51. magyar-jugoszláv barátsági nagygyűlés a sportcsarnokban

t h1-bc-/tm//s zs

1964. szeptember 15.

a magyar szocialista munkáspárt budapesti bizottsága és a hazafias népfront budapesti bizottsága kedd délután magyar-jugoszláv barátsági nagygyűlést rendezett a sportcsarnokban. a magyar, jugoszláv és vörös zászlók díszített nézőtér, s a díszemlévény előtt elhelyezett széksorok már jóval a kezdés időpontja, négy óra előtt megteltek. a gyűlés résztvevői között ott voltak a budapesti gyárak, üzemek, hivatalok, vállalatok és intézmények küldöttei, a termelő munka legjobbjai, a társadalmi és tömegszervezetek legeredményesebben dolgozó aktivistái, a főváros minden rétegének képviselői. a díszemlévény és a lelátók fölött magyar és jugoszláv nyelvű feliratok éltették a két nép barátságát.

néhány perccel négy óra után a megjelentek tapsa, ünneplése közben foglalta el helyét az emlévényen a nagygyűlés elnöksége.

az elnökségben foglaltak helyet jugoszláv vendégeink, élükön josp broz títóval, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökével, a jugoszláv kommunisták szövetségének főtitkárával. tagjai voltak az elnökségnek veljko vlahovics, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága végrehajtó bizottságának tagja, kocsa popovics külügyminiszter és nikola dzsuverovics külkereskedelmi miniszter is.

ugyancsak az elnökségben foglalt helyet dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a kormány elnöke, apró Antal, biszku béla, fehér lajos, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, nemes dezső, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. ajtai miklós, czinege lajos, cseterki lajos, ilku pál, nyers rezső, a politikai bizottság póttagjai, dr. korom Mihály, németh károly, szurdi istván, a központi bizottság titkárai, pap jános, a kormány elnökhelyettese. az elnökség tagja volt bara margit színművésznő, bíró józsef külkereskedelmi miniszter, csergő jános, a ganz-mávasz vezérigazgatója, csikesz józsefné, a budapesti pártbizottság titkára, dapsi károly, a VIII. kerületi pártbizottság első titkára, darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, dóra Mihály, a XV. kerületi béke termelőszövetkezeti elnök, dr. erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, kata sándorné, a csepel vas- és fémművek dolgozója, kispaludi strobl zsigmond kossuth-díjas kiváló művész, péter jános külügyminiszter, rachfát lászló, a ganz-mávasz pártbizottságának titkára, reischl Antal, egyetemi tanár, sarlós istván, budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke, szabó jános, a ganz-mávasz szocialista brigádvezetője, szakasits árpád, az országos béketanács elnöke, vass istvánné, az országgyűlés elnöke. /folyt.köv./

17.30/-n

-33-

18 -

P.

lc

bb 51./ magyar- jugoszláv.../ 1.folyt./s

részt vett a gyűlésen joszip broz tito felesége, jovanka broz, dobi istvänné és kádár jánosné.

a jugoszláv és a magyar himnusz elhangzása után gáspár sándor nyitotta meg a nagygyűlést, majd átadta a szót kádár jánosnak.

/ kádár jános beszédét mai bb 37. számú kiadásunkon közöl-
tük./

az embargót feloldjuk!!!

/folyt.köv./

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 50. számú hírünk / ötnapos nemzetközi..../
2. bekezdésének utolsó mondata helyesen :

az itteni munkáról kiss párpád, az intézet helyettes igazgatója adott tájékoztatást.

/mt1 /

--

17.30/-n

-34-

18 -

P

bb 51. /magyar-jugoszláv ... 2. folyt./ m

kádár jános nagy tetszéssel fogadott beszéde után az egybe-
gyűltek nagy tapsa közben joszip broz tito lépett a mikrofon-
hoz.

/tito elnök beszédét mai bb 49-es kiadásunkon közöltük. az
embargót feloldjuk/

tito elnök beszédét nagy taps fogadta. a jelenlevők hosszan,
melegen ünnepezték a jugoszláv vendégeket, éltették a jugo-
szláv és a magyar nép barátságát.

a nagygyűlés gáspár sándor zárószavai után az inter-
nacionálé hangjaival ért véget. /mt1/

--

17,30/m

- 35 -

18 -
P

le

bb. 37. a szerkesztőségek figyelmébe!

szerkesztőség rendelkezésére bocsátjuk kádár jánosnak, a sportcsarnokban ma elmondandó beszédét. a beszéd embergós, csak jelzésre használható fel.

kedves tito elvtárs!
kedves elvtársak! barátaim!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság kormánya s a magam nevében szívből köszöntöm budapest dolgozóinak képviselőit mai ünnepi gyűlésünkön, amelyet a magyar-jugoszláv barátságunk szentelünk. őszinte tisztelettel és meleg barátsággal köszöntöm körünkben tito elvtársat a jugoszláv kommunisták, a jugoszláv nép kiemelkedő vezetőjét, s a kíséretében érkezett elvtársakat, valamennyi kedves vendégünket.

kedves elvtársak!

a szocialistaországok vezetői időről időre találkoznak, hogy eszmecserét folytassanak a közös érdekű kérdésekről, hogy személyesen és még közelebbről megismerkedjenek egymás népeinek szocializmus építő munkájával, s látogatásaikkal tovább erősítsék internationalista kapcsolataikat. ez a célja jugoszláv elvtársaink magyarországi látogatásának. ugyanezek a célok vezérelték a magyar vezetőket, amikor jugoszláviában jártak.

kapcsolataink kedvező alakulásáról ma jóleső érzéssel beszélünk. az elmúlt esztendőben nemcsak az egykori magyar és jugoszláv uralkodó osztályok szította sovinszta gyűlöletet számoltuk fel, hanem fokozatosan eloszlatjuk azokat a felhőket is, amelyek 15 évvel ezelőtt árnyékot vetettek országaink viszonyára. ma meggyőződéssel mondhatjuk, hogy a szocialista építés és a béke megvédésének közös céljai fűznek össze bennünket.

a mai jugoszlávia az idegen elnyomók és a hazai reakció elleni hősi harcban született. a jugoszláv kommunisták az illegalitás és a terror súlyos viszonyai közepette harcoltak a nemzetközi kapitalista monopóliumok és hazai kiszolgálóik ellen.

/folyt. köv./

13.00/a

36
- -

18/2

bb. 37./ a szerkesztőségek....1. folyt./a

a hitleri megszállás sötét éveiben a jugoszláv nép történelmének legsúlyosabb szakaszát élte; a náci gépezet a jugoszláv nép megsemmisítésére törekedett. a jugoszláv kommunisták tito elvtárs vezetésével felvették az egyenlőtlen harcot a fasiszta megszállókkal és nemzeti felszabadító harcba vitték az ország népét. az emberiség nem felejtí el a hős jugoszláv partizánok önfeláldozó és győzelmes harcat a fasiszmus ellen.

a népfelszabadító háboru éveiben eltéphetetlen kapcsolatok alakultak ki a jugoszláv nép és a jugoszláv kommunisták pártja között. a kommunistákat szeretet, a pártot a népfelszabadító harc vezetőjének tekintélye övezte. a nép, amely már a fegyveres harcban a párt mögé sorakozott, követte azt akkor is, amikor a feladat a társadalom forradalmi átalakítása lett. így győzött jugoszláviában a néphatalom, a szocialista forradalom.

a jugoszláv nép a felszabadulás után gyökeresen átformálta a háboru előtti elmaradott jugoszlávia képét. újjáépítette a háboruban lerombolt városokat és falvakat. fejlődött a népgazdaság; a nemzeti jövedelem ma már az 1939 évinek mintegy háromszorosa. az ipari fejlődés lehetővé tette a mezőgazdasági termelés elmaradottságának felszámolását és e gazdasági ág gyors fellendítését.

így jugoszlávia egyre jobban bekapcsolódhatott a nemzetközi árucserébe és hozzáláthatott a dolgozók anyagi és kulturális életfeltételeinek szüntelen javításához. a kulturális fejlődést jellemzi, hogy míg a háboru előtt jugoszlávia három egyetemén mintegy 15.000-en tanultak, addig ma a hallgatók száma több mint 160.000.

jugoszlávia most készülő 7 éves terve a termelés, a termelékenység és a nemzeti jövedelem gyors fejlődését, s ennek alapján az életszínvonal további emelkedését célozza. bizonyosak vagyunk abban, hogy a dolgozó és tehetséges jugoszláv nép megvalósítja terveit és a fejlődés újabb magaslataira emeli szép hazáját. ehhez minden magyar dolgozó nevében sok sikert kívánok.

kedves elvtársak!

népünk, amely mögött csaknem két szabad évtized áldozatos munkája van, nagyra értékeli jugoszlávia eredményeit.

/folyt. köv./

18/2

37
- -

le

b.b.37/ a szerkesztőségek....2. foly./vm

az elmúlt 20 esztendőben az egész világon óriási változások következtek be. kialakult a 14 országból álló szocialista világrendszer, amely felöleli az emberiség egyharmadát. a világ első szocialista állama, a szovjetunió már a kommunizmus építésével mutatja az utat az emberiségnek, a történelem folyamán először alakultak ki a világon olyan új erőviszonyok, hogy tulsúlyban vannak a béke, a nemzeti függetlenség, a társadalmi haladás erői; a szocializmus korunk uralkodó gondolatává vált.

erre a 20 évre esnek a legdöntőbb szocialista átalakulások magyarországon is. pártunk nyolcadik kongresszusa mérleget készített országépítő munkánkról és megállapította, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésével egész népgazdaságunkban osztatlanul uralkodóvá váltak a szocialista termelési viszonyok, vívmányaink megszilárdultak, befejeztük a szocializmus alapjainak lerakását. ez a tény történelmi jelentőségű, mert ezzel a magyar nép a szocializmus teljes felépítésének korszakába lépett.

most második 5 éves tervünk negyedik évében vagyunk. elmondhatjuk, hogy népgazdaságunk fejlődése a fő arányokat tekintve a tervnek megfelelően alakul. idén az első félévben az állami ipar 9,7 százalékkal termelt többet, mint az előző év azonos időszakában, s mintegy 2 százalékkal túlteljesítette tervét. parasztságunk a múlt év őszén idejében elvetette a gabonát, tavasszal pedig jó gazda módjára ápolta a vetést. ennek eredményeként idel kenyérgabona-termésünk fedezi az ország szükségletét. 1960 és 1963 között a népgazdaság állami szektorában foglalkoztatott dolgozók átlagkeresete kétszeresen 8 százalékkal emelkedett. a nemzeti jövedelem az 5 éves terv első három évében mintegy 17 százalékkal növekedett.

a néphatalmat megszilárdítottuk, a gazdasági és kulturális építőmunka lendületesen fejlődött és a szocialista társadalom alapjainak lerakását befejeztük, így hazánkban ma minden társadalmi osztály és réteg alapvető érdekei azonosak. az egész nép érdekelt a szocializmus építésében nemcsak történelmi, hanem napi értelemben is. ez a legszélesebb körű nemzeti összefogás alapja. ma minden eddiginél jobb lehetőség van arra, hogy mindenki tudásának és tehetségének legjavát adja a társadalomnak.

/folyt. köv./

ME

-38-

bb. 37/ a szerkesztőségek....3. foly.t/ vm

kötelességünk, hogy jól éljünk a szocialista társadalmi rend teremtette lehetőségekkel, hiszen a növekvő igények kielégítésének az a feltétele, hogy a maga munkahelyén mindenki terveink megvalósításának tevékeny és tudatos részvevője legyen.

munkánk célja, hogy országunk tovább virágozzék, népünk jóléte emelkedjék, dolgozóink szabad hazában, békében élhessenek. ezt az ügyet magukénak vallják ma a kommunisták és a pártunkívüliek, a materialisták és a vallásos emberek, egész népünk. átment a köztudatba, hogy a szocializmus építése nem csupán a párt ügye, hanem az egész népe, mert a szocializmus mindannyiunk közös alkotásaként valósul meg. ma arra van szükség, hogy a párt politikájával való egyetértés, a szocialista nemzeti egység a munkában, a tervek, a feladatok, a határozatok végrehajtásában fejeződjék ki.

feladataink teljesítésének feltételei biztosítottak, mert a magyar szocialista munkáspárt marxista-leninista politikát folytat, amely megfelel nemzeti érdekeinknek és a kommunista világmozgalom nemzetközi érdekeinek is.

kedves elvtársak!

a magyar és a jugoszláv nép kapcsolatai nem mai keletűek, több mint ezer esztendeje vagyunk szomszédok. sokszor sujtottak bennünket azonos megpróbáltatások s a magyarok és délszlávok gyakran küzdöttek válllvetve a betolakodó idegen hódítók ellen. hunyadi törökök elleni csatája szendrő váránál és nándorfehérvárnál aranybetűkkel van feljegyezve mindkét nép történelmében.

az évszázadok során magyar és jugoszláv jobbágyok sokszor üzentek közösen hadat elnyomóiknak, a feudális nagybirtokosoknak. amikor pedig országainkban a munkásmozgalom bontogatni kezdte szárnyait, magyar, szerb, horvát, szlovén proletárok egységesen vívták harcukat a kizsákmányolók ellen.

a felszabadulás után népeink a szocializmus építésének útjára léptek. az a tény, hogy magyarország is és jugoszlávia is a szocialista eszmék gyakorlati megvalósításának útján jár, nagymértékben megkönnyíti kapcsolataink további sokrétű fejlesztését.

/folyt. köv./

ME

-39-

le

bb. 37/ a szerkesztőségek.....4. folyt./ vm

felelős államférfiaink az elmúlt időszakban többször találkoztak, tömegszervezeteink küldöttségeket cseréltek, e tanácskozások folyamán szinte eszmecsere bontakozott ki jugoszláv elvtársainkkal. kölcsönösen meggyőződhattünk arról, hogy egyetértés van közöttünk korunk olyan alapvető kérdéseiben, mint a béke védelme, a békés egymás mellett élés politikája, az általános és teljes leszerelésért folyó harc, a vitás kérdések tárgyalások útján történő megoldása, a gyarmati rendszer felszámolása.

az elmúlt esztendőben eredményesen fejlődött a két ország gazdasági együttműködése. magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság alakult, amely sikeresen tárja fel a közös munka kiaknázására váró lehetőségeit. az ideai kereskedelmi megállapodások az árucseréforgalom 29 százalékos növekedését irányozzák elő a tavalyihoz képest. ez sem jelent azonban végső határt, s arra kell törekednünk, hogy árucseréforghalmunkat a hosszulejártu megállapodások és konkrét kooperációs egyezmények tartós alapjára helyezzük.

jelentős az előrehaladás a műszaki és tudományos együttműködés terén is. létrejöttek tehát a két ország szorosabb együttműködésének alapjai. erre az alapra kell építenünk. ma már nem két nincstelen agrárszág lép kapcsolatba egymással, hanem két olyan szocialista ország, amely népeink munkájával színvonalas népgazdaságot teremtett.

mindez kedvező alap arra, hogy a jövőben is mélyítsük és fejlesztjük kapcsolatunkat, amelyek nemcsak a magyar és a jugoszláv nép, hanem a béke és a szocializmus világméretű erőinek érdekeit is szolgálják.

kedves elvtársak!

ha reálisan értékeljük a jelenlegi nemzetközi helyzetet, megállapíthatjuk, hogy az utóbbi időben a békés együttélés aktív politikájával bizonyos mértékig sikerült enyhíteni a nemzetközi feszültséget. nem végeznek atomfegyverkísérleteket a víz alatt, a légkörben és a magas légkörben, nem nő a háborus célu hasadó anyagok gyártása. a nemzetközi feszültség enyhülésének ezek a jelei azonban csupán kezdeti szakaszt jelentenek a nyitott kérdések rendezésében. a béke erőinek tehát továbbra is maximális erőfeszítést kell tenniük a háboru nélküli világ megteremtéséért.

/folyt. köv./

- 40 -

189

bb. 37./ a szerkesztőségek.....5. folyt./ vm

a nemzetközi élet legutóbbi eseményei különösen időszerűvé teszik ezt. a világ különböző részein a békére nézve igen veszélyes akciók történtek. az egyesült államok az amerikai államok szervezeteinek külügyminiszteri értekezletén újabb ellenséges intézkedéseket erőszakolt ki kuba ellen. pár héttel ezelőtt az imperialisták agressziót követtek el a vietnami demokratikus köztársaság ellen, hogy kiterjesszék a vietnami nép ellen évek óta sikertelenül folyó hadjáratukat, ami szerves része a szocialista országok és a délkelet-ázsiai békeszerető népek ellen szőtt katonai és felforgató terveknek.

egyes imperialista körök úgy vélik, hogy a nagy államok kényük-kedvük szerint bánhatnak a kis államokkal. ezt az elvet alkalmazták a gyakorlatban az amerikai hadihajók a tonkini öbölben, majd példájukon felbuzdulva a ciprusi falvakat nato fegyverekkel bombázó törökök is. kongóban amerikai szuronyokkal támasztják alá az imperialisták ingatag hadállásait.

ez az erőfitogtatás a nemzeti függetlenségért és szabadságért küzdő népek megfélemlítésére, a felszabadító mozgalmak elfojtására irányul. az emberiség határozottan és egyértelműen elítéli az imperialisták legutóbbi agresszív cselekedeteit. magyarországon - a szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz hasonlóan - szolidaritást vállal minden néppel és országgal, amely a szabad fejlődéshez való jogát védelmezi az imperialistákkal szemben. a szovjetunió, a szocialista országok politikai és katonai ereje és az imperializmus ellen küzdő népek frontja - amely szembeáll az agresszív monopolizmus terveivel - józanítólag hat az imperialista politikusokra és katonákra.

nem szabad, hogy a napi jelenségek elhomályosítsák a dolgok lényegét, azt, hogy fejlődik és erősödik a szocialista világrendszer, a gyarmati uralom utolsó óráit éli, a dolgozók világszerte szívs osztályharcot vívnak a tőke ellen, az imperialisták befolyási övezete szűkül.

történelmi tény, hogy a szocialista világrendszer fennállása és dinamikus fejlődése következtében az imperializmus többé nem dönthet egyedül a népek sorsáról. ez elősegítette a gyarmati rendszer felbomlásának meggyorsulását és számos új állam létrejöttét.

/folyt. köv./

189

- 41 -

189

bb. 37./ a szerkesztőségek.....6. folyt./ vm

több ujonnan felszabadult ország a szocializmus megteremtését vállalja programjának, szocialista jellegű reformokat vezet be, ez is nyilvánvalóan bizonyítja, hogy a szocializmus korunk vezető áramlata, amely megoldást nyújt korunk összes lényeges problémáira.

a magyar és a jugoszláv kormány a nemzetközi kérdések többségében azonos nézeteket vall, mindkét kormány úgy véli, hogy a leszerelés továbbra is elsőrendű fontosságú kérdés és támogatja az általános és teljes leszerelésre vonatkozó szovjet javaslatokat. Üdvözljük és támogatjuk azokat a kezdeményezéseket is, amelyek Közép-Európában, a Balkánon és a világ más részein atomfegyvermentes övezetek megteremtését célozzák. sürgető problémának tartjuk a német kérdés rendezését, amelynek kiinduló pontja a két német állam létezésének elismerése, a békeszerződés megkötése és a nyugat-berlini helyzet rendezése.

nagyra becsüljük Jugoszlávia erőfeszítéseit a béke és a népek közötti barátság megszilárdítására, a leszerelés elősegítésére, a népek önrendelkezési jogának biztosítására, a fasizmus és a revansizmus újjáéledésének megakadályozására és a fejlődő országok fokozottabb támogatására.

kedves elvtársak!

a kommunista mozgalom napjainkban a világ társadalmi megújulásának hatalmas mozgató erejévé vált, igazi világmozgalommá fejlődött. a nemzetközi munkásosztály legnagyobb történelmi vívmánya a szocialista világrendszer létrehozása. ez a rendszer valósítja meg a dolgozók évszázados álmát, a politikai, gazdasági, társadalmi, nemzeti, faji és minden egyéb elnyomás megszüntetését.

a nemzetközi kommunista mozgalom sikerei elvitathatatlanok, a marxisták-leninisták, akik mindig reálisan szemlélik a világeseményeket, jól látják a nehézségeket is. ezek között különleges helyük van az utóbbi időben támadt komoly nézeteltéréseknek, amelyek a kínai kommunista párt vezetői által végzett szakadár tevékenység következményei. ez az egységbontó tevékenység nagy kárt okoz a nemzetközi kommunista mozgalomnak.

/folyt.köv./

-42-

le

bb./ 37./ a szerkesztőségek..... 7. folyt./ vm

nem kétséges, hogy a kommunista mozgalomban támadt nehézségeket le fogjuk küzdeni, s ebből a harcból a kommunista mozgalom - mint eddig mindig - még erősebben és szilárdabban kerül ki. a kommunista pártok a háboru utáni időszakban óriási politikai és szervezeti tapasztalatokat szereztek és minőségileg új színvonalra emelkedtek. fejlődött a marxista-leninista elmélet is, ezen az úton fontos állomás volt a szovjetunió kommunista pártja történelmi jelentőségű huszadik és huszonkettedik kongresszusa, valamint a kommunista és munkáspártok képviselőinek 1957-es és 1960-as moszkvai értekezlete.

mivel a kommunista világmozgalom az utóbbi időben megnőtt, a nemzetközi helyzetben és a forradalmi harcban új jelenségek vannak és szükség van a nézetek és feladatok egyeztetésére, szükséges, hogy korunk új problémáit marxista-elemzés alá vessük. erre kiváló alkalmat ad a kommunista és munkáspártok értekezlete.

kedves elvtársak!

tito elvtársnak és munkatársainak magyarországi látogatása fontos állomás népeink, pártjaink és kormányaink kapcsolatainak fejlődésében. ezt tükrözi az általunk aláírt közös közlemény is. újból bebizonyosodott egyetértésünk a lényeges nemzetközi kérdésekben és ez lehetővé teszi, hogy még gyümölcsözőbben munkálkodjunk együtt a békéért, a népek barátságáért, a vitás nemzetközi kérdések megoldásáért, a gyarmati rendszer teljes és végleges felszámolásáért, együttműködésünk az egyesült nemzetek szervezetében és más nemzetközi fórumokon hozzájárul az általános és teljes leszerelés, a német kérdés mielőbbi megoldásához, a világkereskedelem fejlesztéséhez és mindazon kérdések rendezéséhez, amelyek ma a világ különböző tájain fenyegetik a népek békéjét, függetlenségét, a világbékét.

remélem, hogy jugoszláv barátaink elégedettek magyarországi látogatásuk eredményeivel. mi a magunk részéről úgy érezzük, hogy jugoszláv barátaink látogatása, dolgozóinkkal való találkozása, tárgyalásaink jelentősen hozzájárulnak a két szocializmust építő ország, pártjaink, kormányaink együttműködésének, népeink barátságának erősítéséhez.

éljen a magyar népköztársaság és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság népeinek barátsága!

éljen a szocializmus és a világbéke!

/mt1/

- . . .

le

-43-

J a v i t á s o k

----- a bb 37-es számú hírhez /kádár jános nagy-
gyűlési beszéde/

m/la

1964. szeptember 15.

a megszólítások utáni első bekezdés 6. sorában a „jugoszláv,”
szó t ö r l e n d ő .

a bekezdés végén: /taps/

a negyedik bekezdés negyedik sorától a szöveg helyesen:

... amelyek 15 évvel ezelőtt és az azt követő években árnyé-
kot vetettek...

x x x

az 1. folytatás második sorában a szöveg:
... a náci hadigépezet ...

a negyedik bekezdés ötödik sorában a helyes szöveg:
... addig ma a főiskolai és egyetemi hallgatók száma...

az ötödik bekezdés ötödik sorától a szöveg helyesen:
... szép hazáját. ehhez mi minden magyar dolgozó nevében sok
sikert kívánunk jugoszláv elvtársainknak. /taps/

x x x

a 2. folytatás első bekezdésének ötödik sorától a szöveg
helyesen:

... a történelem folyamán először olyan új erőviszonyok ala-
kultak ki a világon, amelyekben tulsulyban vannak...

a negyedik bekezdés első sora:
miután a néphatalmat megszilárdítottuk...

ugyancsak a negyedik bekezdés harmadik sorában az „így,” szó
törlendő.

x x x

a 3. folytatás második bekezdésének második sorában a szöveg
helyesen:

... békében élhessenek és munkálkodhassanak.

/folyt.köv./

18.08/-n

44
- -

18.30
P.

/javítások ... 1. folyt./ m

ugyancsak a második bekezdés ötödik sorában a szöveg:

... a szocializmus felépítése...

az ötödik bekezdés második sorától a bekezdés végéig a
szöveg helyesen:

... vagyunk szomszédok Európának ebben a térségében. sok-
szor sújtottak bennünket azonos megpróbáltatások, s a magyarok
és délszlávok gyakran küzdöttek vállvetve a betolakodó idegen
hódítók ellen. hunyadi csatája szendrő váránál és nándorfehér-
várnál a törökök elleni honvédő harcok idején arany-betűkkel van
feljegyezve nemcsak a magyar, hanem a jugoszláv nép történelmé-
ben is.

x x x

a 4. folytatás harmadik bekezdésének ötödik sorában a szöveg:

... amely népeinek munkájával ...

x x x

az 5. folytatás első bekezdésének első sorától a helyes szö-
veg:

... különösen időszerűvé tették ezt a megállapítást. a világ
különböző részein a békére nézve igen veszélyes akciók történ-
tek és történnek. az egyesült államok ...

a harmadik bekezdés kilencedik sorától a szöveg :

... ellen küzdő népek frontja józanitóiag hat ... /a közbe-
eső fél mondat tehát törlendő/.

a negyedik bekezdés első sora helyesen:

a napi jelenségeknek nem szabad elhomályosítaniok a dolgoók
lényegét

x x x

/folyt.köv./
18, 14/m

45
- -

18.30
P.

/javítások ... 2. folyt./ m

a 6. folytatás harmadik bekezdésében a megszólítás helyesen:

kedves elvtársak! elvtársnők!

az ötödik bekezdés első sorától a szöveg:
... elvitathatatlanok, ugyanakkor a marxisták-leninisták, akik

mindig reálisan szemlélik a világeseményeket, jól látják a jelen-
leg fennálló nehézségeket is...

x x x

a 7. folytatás első sorától a szöveg:
... a kommunista mozgalomban támadt nézeteltéréseket, nehézségeket

le fogjuk küzdeni...
ugyancsak az első bekezdés ötödik sorában a szöveg:
... és minőségileg új, magasabb színvonalra ...

a második bekezdés ötödik sorától a szöveg:
... és munkáspártok értekezlete, amelyet - mint ismeretes - a

magyar szocialista munkáspárt feltétel nélkül támogat.

az ötödik bekezdés első sora:
elvtársak! reméljük, hogy jugoszláv barátaink...

az ötödik bekezdés után beszúrandó a következő szövegrész:

tito elvtárs és a többi jugoszláv elvtársunk a magyar dolgozókkal való találkozásaik alkalmával meggyőződhetek arról, hogy barátságunk ügye egész népünk érdekeit és óhaját fejezi ki. /taps./ még egyszer ezuttal is köszönetet mondok tito elvtársnak, kedves feleségének, s többi jugoszláv barátunknak, hogy meghívásukat elfogadva ellátogattak hozzánk. Őszintén és szívből sok sikert kívánunk munkásságukhoz, boldogulást kívánunk a szomszédos jugoszláv népnek. /nagy taps./

a hatodik bekezdés második sorától a helyes szöveg:

... köztársaság népeinek barátsága, együttműködése! /nagy taps./

az utolsó bekezdés végén:

/nagy taps./

18.20/-n

1830/R

40

bb 52. aláírták a magyar- jugoszláv közös nyilatkozatot

t ms-zs/gk/s zs

1964. szeptember 15.

kedden délután az országhoz munkácsy-termében ünnepélyesen aláírták a magyar és jugoszláv államférfiak tárgyalásairól szóló közös nyilatkozatot.

a közös nyilatkozatot dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a kormány elnöke, illetve joszip broz tito, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, a jugoszláv kommunisták szövetségének főtitkára írta alá.

az aláírásnál jelen volt apró antal, a kormány elnökhelyettese, biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, gáspár sándor, az elnöki tanács helyettes elnöke, kállai gyula, a kormány elnökhelyettese és nemes dezső, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagjai, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, kiss károly, az elnöki tanács titkára, péter jános külügyminiszter, bíró józsef külkereskedelmi miniszter, valamint politikai életünk számos más vezető személyisége.

jelen volt az aláírásnál veljko vlahovics, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága végrehajtó bizottságának tagja, kocsa popovics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság külügyminisztere, nikola dzsuverovics külkereskedelmi miniszter és a tito elnökkel együtt hazánkba érkezett többi jugoszláv vendég. ott volt jovanka broz, tito elnök felesége, valamint dobi istvánné és kádár jánosné is./mti /

--

bb 53. lengyel katonai küldöttség érkezik hazánkba

k vt/hné/m

1964. szeptember 15.

czinege lajos vezérezredesnek, a magyar népköztársaság honvédelmi miniszterének meghívására csütörtökön lengyel katonai küldöttség érkezik hazánkba baráti látogatásra.

a delegációt marian spychalski marsall, nemzetvédelmi miniszter, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja vezeti. a küldöttség meglátogatja a magyar néphadsereg egységeit és megismerkedik hazánkban a szocializmus építésének eredményeivel./mti/

18.30/s
19.30

-- 47 --

KB

bb 54. a lengyel állami nagycirkusz budapesti bemutató előadása

k áe/tné/s zs 1964. szeptember 15.

a lengyel állami nagycirkusz kedden mutatkozott be a budapesti közönségnek, az európai híriű artistaművészek többhetes vidéki vendégszereplés után „ varsói üdvözlés „ című műsorral kezdték meg budapesti előadás-sorozatukat. /mti /

-. -

bb 55. dobi istván üdvözlő távirata a mexikói egyesült államok elnökéhez

tné/s la sr 1964. szeptember 15.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait adolfo lopez mateos-nak, a mexikói egyesült államok elnökének, mexikó nemzeti ünnepe alkalmából. /mti /

-. -

bb 56. méhes lajosnak,

tné/s la sr 1964. szeptember 15.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség központi bizottsága első titkárának vezetésével kedden küldöttség utazott moszkvába, hogy részt vegyen a második világifjúsági fórumon. /mti /

-. -

bb 57. tanévnyitó a soproni erdészeti és falpari egyetemen

vid ká/tr/s la 1964. szeptember 15.

a soproni erdészeti és falpari egyetem kedden rendezte tanévnyitó ünnepélyét. dr. gál jános rektor köszöntötte a hallgatókat, majd dr. balassa gyula miniszterhelyettes, az országos erdészeti főigazgatóság vezetője üdvözölte az egyetem vezetőségét, oktatóit, hallgatóit, dolgozóit. a miniszterhelyettes ezután hat erdőmérnöknek átnyújtotta az „ erdészet kiváló dolgozója „ kitüntetést.

az egyetemi tanács 17 idős erdőmérnöknek arany, gyémánt, illetve vas díszoklevelet, öt doktorjelöltnek pedig doktori címet adományozott. /mti /

18.37/s

19.30

-. -
- 48 -

ME

bb 58. benedek tiber halálának

tné/m

1964. szeptember 15.

évfordulóján, szeptember 18-án délelőtt 11 órakor a vidám színpad és a kis színpad igazgatósága és művészei megkoszorúzzák elhunyt művésztársuk sírját. /mti /

-. -

bb 59. felhívás a lakossághoz!

i zs/tné/m/zs

1964. szeptember 15.

a budapesti honvéd helyőrség parancsnoksága kéri, hogy jozsip broz tito elnök búcsuztatása idején, szerdán 10.45 óra és 11.30 óra között a keleti pályaudvar, kerepesi út, mező imre út, salgótarjáni út, és asztalos sándor utca által határolt területen lévő épületek ablakait tartsák nyitva, hogy azok a tűzérési diszlövések ideje alatt be ne törjenek. /mti /

-. -

bb 60. a magyar televízió

tné/m/sr

1964. szeptember 15.

szerdán délelőtt 11 órai kezdettel helyszíni közvetítést ad jozsip broz titonak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökének és kíséretének búcsuztatásáról. /mti /

-. -

18.45/-n

19.30

-49-

ME

a szerkesztőségek figyelmébe !

bs/s bs

mai bb 49. számú hírünkre, tito elnök beszédére a következő javításokat adjuk:

a második bekezdés után / kedves kádár elvtárs !/
beirandó: kedves dobi elvtárs!

az ötödik bekezdés negyedik sorában a szöveg helyesen :
.... az alkalmat, hogy kádár jános elvtársnak, dobi istván elvtársnak, gáspár sándor elvtársnak, a magyar szocialista munkáspártnak...

ennek a bekezdésnek a végére ,, magyarország népének,, után /taps/ irandó.

az 1. folytatás hatodik bekezdésének végére....
... kívánok önöknek sok sikert./taps./ irandó.

a hetedik bekezdés nyolcadik sorában ... kádár jános elvtárs és munkatársai. után /taps./ irandó.

a 2. folytatás második bekezdésének alulról számított negyedik sora helyesen :- nemcsak a termelés, hanem az egész társadalmi...

a 3. folytatás első bekezdésének ötödik sora helyesen :
olyan társadalmi viszonyokat teremtsünk, amelyek.....

a 4. folytatás felülről számított negyedik sora helyesen a következő :.... s az egymás mellett élés elvének érvényesítése sokban hozzájárult....

az első bekezdés első mondata helyesen : a mi véleményünk szerint az együttélés a béke megőrzését és olyan konkrét politikát jelent, amely az általános és teljes leszereléssel, a nemzetek és népek közötti egyenjogú kapcsolatok létrehozásával a fejlődő országok.....

/folyt. köv./

18.50/-n

-50-

szerk. figy. javítás tito elnök beszédére 1.folyt./s

e bekezdés utolsó sora helyesen: a békének és a szocializmusnak.

a 4. folytatás második bekezdésének harmadik sora helyesen :
termonukleáris háborút kalandor módon....

ugyanezen bekezdésnek hetedik sora helyesen :.. sirjain,
a lehető legveszélyesebb politika.

ugyanezen bekezdés utolsó mondata helyesen :... hisszük, hogy a béke és a békés együttélés feltételei közepette, amikor a társadalmi problémák lényegét nem ködösíti a hidegháború, megfelelőek a feltételek a haladó erők tevékenységére, a nemzeti felszabadításra és a gyarmatosítás elleni harc számára.

az 5. folytatás harmadik bekezdésének második mondata helyesen : ezek az országok a gazdag szocialista gyakorlatban keresik és találják meg gazdasági és társadalmi fejlődésük és problémáik , ellentmondásaik megoldását.

a 7. folytatás negyedik bekezdésének második mondata helyesen : ezzel kapcsolatosan forradalmunk egyik jelentős vívmányára, a nemzetiségi kérdés megoldására szeretnék rávilágítani. ez kihatott minden nemzetiségre...

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított ötödik sorának végére : együttműködés hidja lehet. után /taps./ irandó.

a 8. folytatás harmadik bekezdésének végére: barátsága és együttműködése után / nagy taps./ irandó.

ugyanezen folytatás ötödik bekezdésének végére : élén kádár elvtárral után / nagy taps/ irandó.

a hetedik bekezdésnek végére : a szocializmus eszméje.
után / nagy taps/ irandó./mti /

19.00/s

1930

..-

- 51 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 30. sz. hír /tito elnök látogatása az országos mezőgazdasági kiállításon/ 1. folyt. utolsó bekezdését

v i s s z a v o n j u k

s helyette a következő szöveget adjuk:

... szórakoztatta a vendégeket.

ezután szőke mátyás átadta a vendégeknek a 65. országos mezőgazdasági kiállítás ajándékát: művészi faragású dobozokban elhelyezett különféle magyar vetőmagvakat. a kiállítás megtekintése után dobi istván, az elnöki tanács elnöke a kiállítás fogadótermében villásreggelit adott jozsip broz tito és felesége, valamint kísérete tiszteletére. a villásreggelin dobi istván és jozsip broz tito pohárköszöntőt mondott. /mti/

19.06/-n

-52-

19.30

M/

bb 68. magyar és jugoszláv államférfiak kitüntetése

t ms/zs/tm/m/zs

1964. szeptember 15.

Kedden délután a parlamentben az elnöki tanács tanácsstermében dobi istván, az elnöki tanács elnöke magas kitüntetéseket nyújtott át tito elnöknek és két közvetlen munkatársának.

kiss károly, az elnöki tanács titkára ismertette az elnöki tanács határozatát, amely szerint az elnöki tanács

jozzip broz titonak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnökének, a jugoszláv kommunisták szövetsége főtitkárának, a fasizmus elleni harc hőségének a társadalmi haladás, a béke és a népek közötti megértés szolgálatában, a magyar és a jugoszláv nép barátságának elmélyítésében kifejtett fáradhatatlan munkásságáért a magyar népköztársaság zászlórendjének első fokozatát a gyémántokkal:

veljko vlahovicsnak, a jugoszláv kommunisták szövetsége központi bizottsága végrehajtó bizottsága tagjának és kocsa popovicsnak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság külügyminiszterének a fasizmus elleni küzdelemben, a társadalmi haladás, a béke és a népek közötti jobb megértés, a magyar és a jugoszláv nép barátsága elmélyítésének érdekében végzett kiemelkedő tevékenységükért a magyar népköztársaság zászlórendjének 1. fokozatát adományozza.

dobi istván, a kitüntetés átadásakor az elnöki tanács és a maga nevében melegen gratulált a kitüntetéshez, erőt, egészséget kívánt tito elnöknek, békés, boldog életet a jugoszláv népnek. ezután átadta a kitüntetéseket veljko vlahovicsnak, és kocsa popovicsnak. a kitüntetettek a jelenlevők melegen gratuláltak.

tito elnök meghatottan mondott köszönetet .

- mélyen meghatottak a kitüntetés átadásakor elhangzott szavak, amelyek szerint ezt a kitüntetést a népeink közötti együttműködés és barátság érdekében kifejtett munkásságomért nyertem el. a kitüntetést a népeink közötti kölcsönös megbecsülés és jóbarátság jeleként fogadom.

/folyt. köv./

19.35/-n

-53-

2012
P

le

bb 68. /magyar és ... 1. folyt./ m

-engedjék meg, hogy a velem együtt kitüntetett munkatársaim nevében is kifejezzem köszönetünket.

a jugoszláv államfő ezután a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság és a magyar népköztársaság közötti békés együttműködés és baráti kapcsolatok fejlesztésében és megerősítésében szerzett rendkívüli érdemeiért dobi istvánnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének, és kádár jánosnak, az mszmp központi bizottsága első titkárának, a kormány elnökének a jugoszláv nagy csillag-rendet: gáspár sándornak, a népköztársaság elnöki tanácsa helyettes elnökének, az mszmp politikai bizottsága tagjának, péter jánosnak, a magyar népköztársaság külügyminiszterének a jugoszláv zászló-rendet a szalaggal adományozta.

a kitüntetettek nevében kádár jános mondott köszönetet.

- kedves tito elvtárs!

- kedves jugoszláv barátaink!

engedjék meg, hogy mind a magam, mind dobi istván, gáspár sándor és péter jános elvtársak nevében őszinte köszönetet mondjak a magas kitüntetésért. úgy érezzük, hogy ez a kitüntetés nemcsak nekünk szól, hanem mindazoknak a honfitársainknak, akik szívükön viselik a magyar és a jugoszláv nép barátságát, mély megelégedettséggel tölt el bennünket, hogy a szocializmust építő magyar és jugoszláv nép barátsága - számos nehézséget leküzdve - ma biztos alapokon nyugszik és fejlődik, a magyar-jugoszláv barátság építése és erősítése megfelel a magyar nép érdekeinek és a haladás nemzetközi erői érdekeinek is. biztosítom önt, tito elvtárs és kedves jugoszláv barátainkat arról, hogy a továbbiakban is ebben a szellemben fogunk munkálkodni. /mti/

lc

19.40/-n

-54-

2012

P.

bb 66. kiállítás a bolgár néphadseregről

k vt/gk/s zs

1964. szeptember 15.

a bolgár néphadsereg fennállásának közelgő 20. évfordulója alkalmából kedden kiállítás nyílt a magyar néphadsereg központi klubjának váci utcai helyiségében. a megnyitáson jelen volt a magyar néphadsereg tábornoki karának több tagja, valamint sztojan radev, a budapesti bolgár kultúra igazgatója is. oita istván vezérőrnagy, a hadtörténeti intézet parancsnoka és atanasz arabadzjev vezérőrnagy, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja mondott megnyitó beszédet. /mti /

bb 67. a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/tf/tr/s sr

1964. szeptember 15.

és a hazafias népfront megyei elnöksége kedden szombathelyen együttes ülést tartott, amelyen a falusi értelmiség helyzetéről tárgyaltak. /mti /

bb 69. időjárásjelentés

hné/s la

1964. szeptember 15.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 15-én, kedden este 19 órakor :

nyugat felől növekvő felhőzet

várható időjárás szerdán estig : nyugat felől növekvő felhőzet, a délutáni-esti órákban főként a dunántulon, futó esővel, zivatarokkal. élénkülő délnyugati, majd nyugatira forduló szél.

a nappali felmelegedés alig változik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán : 23-27 fok között. /mti /

lc

20.00/-n

-55-

2012

bb 61. megkezdtek a must felvásárlását kecskeméten - tanácskoztak az alföldi pincegazdaságok szakemberei

vid ká/tr/s la 1964. szeptember 15.

a duna-tisza köze gazdagon termő szőlőskertjeiben megkezdődött a szüret, sőt kiskörös, apostag környékéről már megérkezett az első mustszállítmány is az alföldi pincegazdaság telepeire. a nagy szüret ideje azonban csak két hét múlva érkezik el. az alföldi pincegazdaságok szakemberei kedden kecskeméten beszéltek meg a tennivalókat, a must szállításával, valamint tárolásával kapcsolatos feladatokat. bács-kiskun megyében, miután az idén is igen jó a termés és sok helyen az újtelepítésű szőlők is termőre fordultak, nincs elegendő tárolóhely, s így a must egyrészt a megyén kívül kell elhelyezni. a szokottnál majdnem félmillió hektoliterrel több, összesen 1,560.000 hektoliter must felvásárlására számítanak, s ebből 460.000 hektolitert társ-pincészeteknél kell elhelyezni./mti /

--

bb 62. magyar- jugoszláv barátsági brigád alakult a dunai vasműben

vid/lk/s ki 1964. szeptember 15.

kedden a dunai vasmű mechanikai üzemének szerelőlakatosai magyar- jugoszláv barátság néven brigádot alakítottak. a brigád tagjai a ljubljanoi erőmű részére készülő nyolc szénörlö malom határidő előtti elkészítése felett vállaltak védnökséget. részt vesznek a malmok próbaforgatási munkáiban is. a brigádot az üzemfenntartási gyár részleg műszaki vezetője, horváth istván patronálja./mti /

--

bb 63. nyári meleg időt hozott ismét az anticiklon - délnyugatról kisebb hidegfront érkezése várható : szerdán már lesznek futó záporok, zivatarok

i cs/sk/s ká 1964. szeptember 15.

az európa délkeleti tájai fölé visszanyomult anticiklon ismét szinte nyáriasan meleg, derült, száraz időt hozott. ugyanakkor a kontinens nagy részét a délnyugatról északkeletnek vonuló kisebb ciklonok tartják ostrom alatt. északnyugat- Európában jelenleg sokfelé hűvös, esős, szeles, helyenkint viharos az időjárás.

/folyt. köv./

20.05/-n

20.05

P

-56-

le

bb 63./ nyári meleg...../ 1.folyt./s

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán érdekességként említették, hogy az észak-amerikai partvidéken pusztító dóra nevű hurrikán egyik „ikertestvére”, kissé elgyengülve, az azori-szigetektől északra lévő területekig hatolt keletnek és tovább szelidülve, valószínűleg hamarosan beleolvad a nyugat-európa felett északkeletnek tartó közönséges cilonok sorába.

hazánkban hétfőn erős hőmérsékleti különbségek voltak az ország délnyugati és északkeleti vidékei között, s a budapesten mért napi középhőmérséklet még 1,3 fokkal maradt a sokévi átlagszint alatt. kedden a száraz, derült időben fokozódott a felmelegedés, és a napi maximumok elérték a 23-28 fokot. a középhőmérséklet már 2 fokkal az átlag fölött alakult ki, a balaton vize ismét 20 fokkal melegedett és szerdán valószínűleg már 21 fokos lesz.

a meteorológusok véleménye szerint - bár még nem tartósan - az időjárás szerdától kezdve hazánkban is fokozatosan romlik : a ciklonok hajtotta hűvös légáramlás megbontja a légrétegződés eddigi stabilitását, felhősödésre, sőt már átfutó záporosókra és kisebb zivatarokra is számítanunk kell. a délnyugati- nyugati szél megelégnékül, a szerdai hőmérsékleti maximumok azonban még mindig 23-27 fok között alakulnak ki./mti /

--

bb 64. jelentős magyar üzleti eredmények a zágrábi vásáron

i sz/tné/m/vg

1964. szeptember 15.

jugoszláviában nagy érdeklődés nyilvánul meg a zágrábi vásár magyar kiállítása iránt. a magyar pavilont meglátogatta edvard kardelj, a jugoszláv szövetségi nemzetgyűlés elnöke is.

a magyar ipar termékeinek bemutatóját nagy számban keresik fel a jugoszláv gazdasági élet képviselői, a kereskedelmi és iparvállalatok vezetői. az eddigi tárgyalások alapján a magyar külkereskedelem megbízottai mintegy két és félmillió dollár értékben kötöttek üzleteket a jugoszláv cégekkel. előkészítettek egy fontos ipari kooperációra vonatkozó szerződést is, a ganz-mávag és a nikex a jugoszláv djuro djakovics vállalattal megállapodást köt portáldaruk közös gyártására és szállítására. /mti/

20.10/-n

-57-

20.10

P

fe

bb 65. ülést tartott a hazafias népfront szabolcs megyei bizottsága

vid/tf/j/m/sr

1964. szeptember 15.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei bizottsága kedden kibővített ülésen vitatta meg a termelőszövetkezeti demokrácia érvényesülésének tapasztalatait, a tanácskozást megelőzően több mint 70 megyei és járási népfront bizottsági tag, illetve titkár, összesen 36 termelőszövetkezetben több-hónapos felmérést végzett, amelynek célja az volt, hogy a népfront bizottságok - a tapasztalatok alapján - az eddiginél is nagyobb segítséget nyújthassanak a szövetkezeti demokrácia kibontakoztatásához. /mti/

-. -

bb 70. tanévnyitás a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid/tf/tr/s sr

1964. szeptember 15.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen kedden tartották az ünnepélyes tanévnyitót.

az ünnepségen résztvett gosztonyi jános, az mszmp központi bizottsága tudományos és közoktatási osztályának vezetője, dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, és dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára. dr. zambó jános rektor beszédében méltatta a távozó tanárok és tisztviselők munkáját, majd ismertette az új tanári kinevezéseket. ezután öt bányász, illetve kohómérnöknek aranydiplomát nyújtottak át. /mti /

b 71. tanácskozás békéscsabán a megyei anya- és csecsemővédelemről

vid/tf/j/s sr

1964. szeptember 15.

kedden békéscsabán, a városi tanács dísztermében munkaértekezletet tartott békés megye több mint 400 szülészorvosa, védőnője, gyermekgondozója, anya- és csecsemővédelemmel foglalkozó egészségügyi dolgozója.

a tanácskozáson dr. szendi balázs megyei szülészorvos előadást tartott a megye anya- és csecsemővédelmi helyzetéről.

az értekezleten részt vett és felszólalt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter is. /mti /

-. -

20,10/m

- 58 -

bb 72. algériai küldöttség érkezett hazánkba

sk/s sr

1964. szeptember 15.

a szot elnökségének meghívására magyarországra érkezett az algériai dolgozók általános szövetségének / ughta / négytagú delegációja, mestek mahmed calah, az ughta titkára vezetésével. kedden geréb sándorné és beckl sándor, a szot titkárai a szaktanács székházában fogadták a delegációt. a szívélyes hangulatú találkozón a vendégeket tájékoztatták hazánk politikai és gazdasági helyzetéről.

a vendégek ismertették az algériai nép és a szakszervezetek harcát algéria gazdasági függőségének teljes megszüntetéséért, továbbá erőfeszítéseiket a szocializmus építéséhez szükséges feltételek megteremtéséért. az algériai vendégek magyarországi tartózkodásuk során tanulmányozzák a magyar szakszervezetek munkáját, ellátogatnak oktatási intézményekbe, üzemekbe és termelőszövetkezetekbe. /mti /

-. -

- 59 -

bb 73. tito elnök és felesége fogadást adott

t zs/bc/tm/m/zs/sr

1964. szeptember 15.

joszip broz tito, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság elnöke, a jugoszláv kommunisták szövetségének főtitkára és felesége, jovanka broz kedden este fogadást adott a magyar néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében.

a fogadáson megjelent dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és felesége, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a magyar népköztársaság kormányának elnöke és felesége, apró antal, a kormány elnökhelyettese, biszku béla, a központi bizottság titkára, fehér lajos és focs jeno, a kormány elnökhelyettesei, gáspár sándor, az elnöki tanács helyettes elnöke, kállai gyula, a kormány elnökhelyettese, nemes dezső szirmai istván, a központi bizottság titkárai, az mszmp politikai bizottságának tagjai, továbbá a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai. résztvett a fogadáson az elnöki tanács, a kormány, az mszmp központi bizottságának számos tagja, a politikai, a gazdasági, a kulturális élet sok más vezető személyisége.

résztvettek a fogadáson a jugoszláv államfő kíséretében levő személyiségek, jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

...-

le

20,48/m

- 60 -

- vége -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Béni utca 6. 7. Telefoni: 100 400, 800 000

A szerkesztésért és kiadásáért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1964. szeptember 16.

bb 1. megszólalnak a régi hangszerek - thököly- csemballója, beethoven- zongorája,, hanglemezen,,

i ol/gk/s sr

1964. szeptember 16.

hanglemezsorozatot készítenek a közeljövőben a magyar nemzeti múzeumban őrzött régi hangszerek és az országos széchenyi könyvtár zeneműtárának eszterházy- archivuma xviii. századi kéziratok kottáinak felhasználásával. az mti munkatársa felkereste gábris györgy zenetörténész muzeológust, aki tájékoztatást adott a múzeum nagy értékű hangszergyűjteményéről. elmondta, hogy mintegy 300 régi hangszert őriznek a magyar nemzeti múzeumban. a gyűjtemény magában foglalja a xvii.-xix. század műzenei, típusainak,, szinte valamennyi jelentős darabját, de található itt népi hangszerek is. az elmúlt 150 év során magángyűjteményekből, hagyatéki rendelkezés, ajándékozás, vásárlás útján nagy értékű, pótolhatatlan hangszerek kerültek a múzeum birtokába; így brandenburgi katalin virginálja, a thököly-család csemballója, az ugynevezett eszterházy- baryton,- amelyen haydn is játszott - marie antoinette egyik hárfája, beethoven és liszt ferenc zongorája, itt őrzik delhaes istván főként német és olasz mesterek által készített hangszereit, valamint a schunda vencel józsef hagyatékából származó múlt századi magyar készítésű fuvóshangszerek hazai viszonylatban egyedülálló sorozatát.

a legalapvetőbb restaurálási munkákat 1958-ban kezdték el, s azóta rendszeresen munkálkodnak azon, hogy a régi hangszerek - műtárgyi jellegük megőrzése mellett - használható állapotba kerüljenek.

az elmúlt évben a keletnémet ammer- schulz házaspár, a neves csemballó restaurátorok egy hónapi munkájával felújították az intézmény egyik féltve őrzött darabját, ii. józsef gyermekkori csemballóját. /folyt.köv./

le